

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos petisor egyszeri hirdetése 30 fill. Többszörös hirtetésért jutányosabb. Nyilvántartás: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek
és az Eperjesi Kereskedők Társulatának
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.
Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

A kivándorlás kérdéséhez.

A kivándorlás okául némelyek a tengerentúli nagy keresetet, mások az itteni munkahiányt, a csekély keresetet, a földhiányt, a nagy drágaságot, az állami, megyei, községi, egyházi és iskolai terheket hozzák fel s ezeknek javítását, illetve leszállítását hangoztatják.

A mi a tengerentúli nagy keresetet illeti, ahhoz kétség nem fér; bizonyítja azt a hazaküldött pénzek mennyisége. De ily nagy kereset csak azok jutnak, a kik nehéz munkába állanak, szorgalommal dolgoznak és mértékletes életet folytatnak; mások, a kik rosszabb munkába kerülnek, vajmi keveset keresnek, s ezek — ha volna, mivel — haza is jönnének. Tehát e nagy keresetért meg kell keservesen dolgozni s emberföltött munkát végezniük úgy, hogy lélekben-testben megtörve jönnek vissza és többen vagy a nehéz munkában, vagy a tengeren elpusztulnak. Ha itthon ily megerőltetett munkát végeznének s oly szorgalommal dolgoznának és mértékletes életet folytatnának, itt is boldogulnának s egészségüket és életüket nem veszélyeztetnék.

A munkahiányt illetően elmondhatni, hogy az nem áll. Csak körül kell néznünk gyárainkban,* bányáinkban, az építkezéseknél, földmunkáknál, utak készítésénél s részben az erdei munkáknál is, ott látjuk nagy számban az *olasz, horvát, vend munkásokat*. Ez annak a jele, hogy

* A kassai kereskedelmi és iparkamara legutóbbi közgyűlése is foglalkozott a vármegyénkben lévő gyári munkahiánnyal. Szerk.

ezen idegen munkások a kapott bérekkel megvannak elégedve s nem kíváncsok a tengerentúli. Tehát ha népünk ezen munkáktól nem idegenkednék és a fizetett bérekkel megelégednék, nem kellene hazánkban annyi idegen munkást alkalmazni. Egyedül a mezőgazdaságnál késő ősztel és télen kevesbedik a munka; de ha népünk télen át *gyárakban, bányákban, földmunkáknál, erdőinkben* stb. dolgozni akarna, — úgy, a mint ezt a tengerentúl teszi, — télen is volna elegendő munkája.

A csekély kereset illetően: gyárainkban és az építkezéseknél a mai bérek *versenyeznek az amerikai bérekkel*. Itt tehát a munkások nem panaszkodhatnak! A mezőgazdasági munkabérek emelésén csakis *mezőgazdasági fejlődésünk* segíthetne, ehhez azonban hiányzik a szükséges *tőke*. Ezt a kormányra kellene kezelnie, a gazdálkodás, illetve termelés irányát megjelölni, hogy az úgy a belföldi szükségletet kielégítse, mint pedig a kivitelre biztos és alkalmas legyen. Módot kell továbbá nyújtania, hogy a mai munkás- és cselédhiány mellett földjét a földbirtokos, a hol csak lehet, *gépekkel művelhesse* s azokat az állami gépgyárakból lassú *törlesztésre* kaphassa; kívánatos volna továbbá, hogy a földbirtokosokat olcsó *mesterséges trágyák* beszerzéséhez segítse, melyek nélkül a mai modern gazdálkodás nem fejlődhetik.

Gépek segélyével nemcsak a megfogott kézi-munkaerőt és cselédséget lehetne pótolni, hanem a földet jobban és rövidebb idő alatt lehetne megművelni; sőt szerves és mesterséges

trágyázás alkalmazása mellett a föld termőerejét is lehetne fokozni, mi ismét nemcsak a termelést tenné olcsóbbá, de a fokozottabb mag- és takarmánytermés a marhatenyésztést is előmozdítaná. Például szolgálhatnak e tekintetben a nyugateurópai államok, a hol ily gazdálkodás mellett a terméshozam a hazánkbeli hozamokat egyszeresen, sőt kétszeresen meghaladja, dacára annak, hogy legtöbbször nem oly áldott földön gazdálkodnak, mint a mi gazdáink s marhaállományuk — legelők nélkül is — szebb és kiadóbb, mint a miénk.

Ily segédeszközökkel a mezőgazdasági fejlődést már az első évtizedben rohamosan emelni lehetne. Addig pedig, míg ezen átalakuláson mezőgazdaságunk átmenyen, a kormányra kellene gondoskodnia, hogy a mezőgazdasági munkásokat az őszi és téli idény alatt *erdei, vasúti, állami és megyei munkáknál*, pl. vasutak építésénél és csatornázásoknál foglalkoztassa; de ne bízta ezen munkákat vállalkozókra, hanem tartsa *saját kezében*, azért, hogy a munkás méltányos bérét egészen megkaphassa. Az ily vállalatba-adások voltak részben okozói az amerikai kivándorlásnak, mert a költségvetésbe helyezett béreknek a munkás sokszor a felét sem kapta meg. Fordítsa ezen munkákra a kormány a tervbevetett állami segélyezéseket, melyeket állítólag iparfejlesztésre szánt. Ez sokkal háládatosabb lesz, mint az *oly gyárak és iparvállalatok* szubvencionálása, a melyek már eleve elegendő tőkével rendelkeznek. Az ipar csak oly kezében fejlődhetik, a hol tőke áll rendelkezésre. És mihelyt

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

BALKÁNI EMLÉKEK.

írta: dr. E. Nagy Olivér.
III.

A hajón megismerkedtem egy rendkívül jókedvű román úriemberrel, Theodor Lázárral, egy galaczi nagy kereskedelmi vállalat főtisztviselőjével. Ez traktált bennünket tréfával az egész úton. Kifogyhatatlan volt a különféle élcekek elbeszélésében s így az órák valóság-gal röptültek. Mikor egy piszkos, kis román állomásra, Hirsóvára értünk, nagy hangon kiált le a kikötőhőrdra:

Guten Abend, Herr Röhrich!
Sagen Sie mir, stör' ich?

Mire egy jó borzú hang visszafelel:
Du bist ein grosser Lump,
Du lebst ja nur vom Pump!

Érthető derűtséget keltett ez a versekben elmondott üdvözlés és gorombáskodás, de aztán megtudtuk a verselés magyarozatát. Röhrich a M. F. T. R. hirsovai ügynöke, egy rendkívül jókedvű, kedélyes bácsi, a ki valamikor porosz katonatiszt volt. Mikor a M. F. T. R. szolgálatába óhajtott lépni, a Galaczban időző társulati igazgató, Horváth Elemér, igen jó információt kapott róla, mire szerződtette. Ezt is rímekben rögtönözve, köszönte meg. Nagyon szeretik a környéken fidélis modoráért s így, bár német ember, nagyban hozzájárul a társulat meggyökerezéséhez. Egyáltalában oly jól esik a magyar embernek, mikor itt, idegen földön, idegen népek közt jár s azt látja, hogy a M. F. T. R. minden állomása egy-egy magyar oázis. Öreg német urak, mint Röhrich, már kevesen vannak s az új gene-

ráció már mind magyar. Csak az a kár, s ezen lehetne is segíteni, hogy a társaság a magyar voltát nem eléggé tünteti ki itten. Igaz ugyan, hogy emblémája M. F. T. R. mindenütt olvasható, de hogy ez mit jelent, azt kevesen tudják. Menetrendjei például itt lenn már csak románul vannak kiállítva, legfeljebb a francia nyelvet olvashatjuk mellette Lám, a Dunagőzhajózási Társaság mennyire kidomborítja mindig osztrákságát. Akármelyik magyarországi állomáson is, ha ott csak magyarok fordulnak is meg, megvannak a német feliratok is, a német menetrendek is, a német ügyvitel is. Miért ne irhatná ki a Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság is minden szerb, román, vagy bolgár állomáson teljes magyar czfmet; miért nem tehetné ki magyar menetrendjét is? Hadd lássa az idegen, hogy itt egy magyar állami protekturátust élvező vállalat bonyolítja le a nem kicsinylendő forgalmi szolgálatot. A román jól tudja, hogy mit jelent ez, azért, a mint hallom, százezreket költ évenként a hajójáratok fentartására, ezzel is mintegy imperialisztikus politikájának hódolva. A mi társaságunk, a mint értesültem, szerencsés auspiciumok közt terjeszkedik a Keleten, óhajtható tehát, hogy ezt tisztán magyar jellegének gondos megóvása mellett tegye meg. Mondtam is a társulat egy velem utazott tisztviselőjének, Ungár Bertalan ellenőrnek, a ki az alduai forgalmat tanulmányozta, hogy a társaságnak mindent el kell követnie, hogy az Alduna leghatalmasabb forgalmi vállalatává, de e mellett kimondottan magyar társulattá legyen. Erre kell törekedni a külső szolgálatban és a központban egyaránt, mert a társaságnak, mint a magyar állam részéről kedvezményezett speciálisan magyar vállalatnak, csak így van létjogosultsága. Különben úgy hallom, hogy dr. Domony

Mór, a mostani igazgató czéltudatos vezetése e tekintetben is meg fogja hozni a kívánt eredményt.

Egy holdvilágos estén elbeszélgettem a fedélzeten egy öreg házaspárral. Oroszok voltak, Kisenew vidékéről jöttek. A német nyelvet törve beszéltek, de azért megértették egymást. Tudakozódtam tőlük az oroszországi állapotokról. Úgy szidták az «atyuskát», mint a bokrot. Hihetetlen állapotok lehetnek ott a fehér csár birodalmában. A korrupció akkora, hogy azt a mi becsületes észjárásunkkal már fel se bírjuk fogni. A nép közt el van terjedve az a hit, hogy a cárnak 30 milliárd rubelje van az angol bankban elhelyezve. Ezt már régóta gyűjtik a cárok, hogy majd egyszer, ha mindennek vége lesz, legyen miből megélni s az új politikát megkezdeni. Azonkívül van a cárnak, a mi már könnyen bebizonyítható, nyolcz millió hektár földje Oroszországban. A déli országrészben összevásárolta az összes jobbajta szőlőket és most minden olyan orosz vendéglőben, a hol idegenek is megfordulnak, csak a czári szőlőkből való bort szabad árúsítani. Ennek persze okát is adják: hogy az idegen előtt hamisítványokkal el ne rontsák az orosz bor jó hírét. A czári pinczékben csak valódi borok kerülnek ki. De hogy ez mit hoz a császári kincstárnak, arról hallgat a krónika. Az öreg úr szerint különben, a ki most külföldi útra ment, soká nem lesz nyugalom Oroszországban. Forr ott minden, a nép rendkívül elégedetlen és néhány év alatt óriási mértékben terjedt el közte a felvilágosodás. Hosszú ideig kormányozni ezt a mai rendszerrel nem lehet. Persze, a hatalomnak mindig akadnak uszályhordozói, hát még, ha a csár feneketlen pénztára jutalmazza őket: de örökké ez nem tarthat. Az orosz intelligencia már teljesen Tolsztoj és szabadságot hirdető társai hatása

a mezőgazdaság talpra áll, az ipari fejlődés is jobban megindul; mert lesz mire támaszkodnia s akkor a hazai magántőkék sem lesznek tartózkodók a gyári befektetésektől és az ipar felkarolásától.

Csakis oly módon lehet a kivándorlást a mezei munkásoknál is enyhíteni, ha a népet egész éven át foglalkoztatjuk s méltányos bért megadjuk, a mely utóbbi a mezőgazdaságnál csakis a mezőgazdaság fejlődése mellett elégtető ki; ma azt a mezőgazda csak saját kárára vagy romlására teheti.

A földhiányt parcellázással pótolni kétélű fegyver; mert ha az ügyis kevés kézimunkaerőt rohamosan földbirtokokhoz juttatjuk, a földbirtokok vesztik el a munkaerőt s az anyiszor hangoztatott ipari fejlesztésünk is — a kézierő híján — továbbra is álom marad, vagy idegen munkásokkal fog kelleni azt életre hívni.

A parcellázásnak azonkívül megvan azon hátránya, hogy nagy teher hárul azokra, a kik ily módon jutnak földhöz. A vételösszeget sokáig kell törleszteniök, a felszerelésről gondoskodniok s a birtoklással járó, az eddigénél nagyobb állami, községi, megyei, egyházi és iskolai terheket viselniök, úgy, hogy az ily módon földhöz jutott szegény embernek legelső helyen ezen terhek törlesztésére kell dolgoznia; ha pedig rossz termőévek jönnek közbe, vagy az illető váratlan csapások érik, újabb adósságokba verődik s a kisbirtok lassankint elűszik.

Ha ellenben az illető megmarad kézimunkásnak avagy cselédnek, a fenti terhektől ment marad, s ha takarékos, lassankint bizony tőkére tehet szert, melylyel jövőjét biztosíthatja.

Ne bolygassuk tehát az egy testben lévő nagy földbirtokokat, mert ezek vannak hivatala földművelésünket, állattenyésztésünket — a fent előadott feltételek mellett — felvirágzásához juttatni, a mezőgazdasági terményeket ipari célokra feldolgozni és sok ezerekre menő családnak foglalkoztatást és méltányos keresetet nyújtani. Erre a kicsi földbirtok nem képes, mert azon ily több irányú, belterjes gazdálkodás nem folytatható, t. i. olyan, mely rossz termőévek esetében tulajdonosának más földművelési ágakból, állattenyésztésből s a termények ipari feldolgozásából hasznot adhatna s megélhetését biztosíthatná.

Nagyfontosságú követelmény, hogy a föld-

birtokos különféle mezőgazdasági termelést, állattenyésztést folytasson és terményeit lehetőleg iparilag is feldolgozza, mert minél különfélebb gazdálkodást folytat, annál kevésbé van annak kitéve, hogy egy egyoldalú gazdasági ágat ért csapás esetében nagyobb mérvű károkat szenvedjen; mert az egyik be nem vált gazdasági ágat ilyenkor a másik pótolhatja. Az ipari feldolgozás hasznát is ő rakja zsebre, mert általánosan ismeretes, hogy a csupán nyers-termelő rendszeren másokra dolgozik.

A mostani parcellázási lázban csak ott lehetne kivétel tenni, a hol a földesúri birtokok apró darabokban, a nagy gazdasági testtől elkülönítve, pár száz holdas darabokban vagy ennél kisebb részletekben, több község határában szerteszét fekszenek. Ezeknek kezelése és művelése a nagy földbirtokosra költséges, tehát ezek — de csupán ezek — volnának parcellázási célokra megszerzendők s a nép közt szétosztandók. De ne engedje a kormány az ily birtokok megvételét nyereszkesedőknek, hanem első kézből váltsa magához, mert a nép csak így jut méltányos árak mellett azokhoz.

M. E.

Sárosvármegye virilistái.

A vármegye igazoló-választmánya egybeállította s a várm. hivatalos lapban közzétette a törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjainak 1908. évi névjegyzékét, melyet olvasóink tájékoztatására itt alább mi is közlünk.

	kor.	fill.
Salamon Géza id.	4972	04
Hedry Géza	3382	94 *
Kósch Árpád	3160	30 *
Bujanovics Sándor	2885	64 *
Újházy Iván	2884	68
Csatáry Ágost dr.	2747	36 *
Piller Kálmán	2680	60 *
Hodossy Imre	2532	96 *
Meliorisz Kálmán ifj.	2413	—
Balpataky Imre dr.	2383	45 *
Ghillány Imre br.	2312	30 *
Engländer Emil dr.	2208	86 *
Hartmann Samu dr.	2189	30 *
Szmracsányi Jenő	2160	—
Ferbstein Márk dr.	1949	24 *
Propper Adolf dr.	1922	26 *
Müller Bertalan dr.	1910	36 *
Sonnenschein Simon dr.	1780	26 *
Dessewffy Pál id.	1678	97
Újházy Árpád	1623	50 *
Ficker Rezső	1618	75
Rosenfeld Ignác	1540	93
Bornemisza Lajos	1434	35

* Az adóösszeg kétszeres beszámítására jogosultak.

	kor.	fill.
Urbán Gyula	1428	36 *
Bánó Aladár	1254	86
Fest Lajos	1252	82 *
Ruby József	1174	90 *
Maléter Árpád	1166	30 *
Zborovszki Antal	1150	15
Horváth Elemér	1149	55
Péchy Zsigmond	1140	71
Hübschmann Bertalan dr.	1133	80 *
Barts Emil	1133	42 *
Gombos Alajos	1109	82 *
Uhlarik Mátyás	1104	78 *
Korn József	1064	65
Szinyei Merse Félix	1040	67
Mosánszky Titusz dr.	1027	70 *
Bánó Zoltán	1025	80
Atlasz Izsák	1021	35
Fried Simon	1007	94
Bánó Géza	998	85
Vályi János dr.	993	12
Péchy Elek	967	59
Bujanovics Gyula	964	85
Both Gyula	952	76 *
Meliorisz József	948	54
Ardó Alfréd	947	96 *
Sztehlo János dr.	939	82 *
Rosenberg Teofil dr.	931	67
Sitányi Lajos	917	50
Villecz István	916	48 *
Roskoványi Miklós	916	26
Roth Ignác	910	10
Mankovics Rezső dr.	880	96 *
Keczer Imre	874	64 *
Dessewffy Lajos	871	92
Ficker Ferencz	847	44
Glück Jónás dr.	842	—
Körtvélyessy Dezső dr.	835	26 *
Szendrovits Samu	812	29
Krivos Gyula	809	21
Raffay Ferencz dr.	791	82 *
Berzeviczy Albert dr.	769	04 *
Mihalidesz Lajos	766	63 *
Schwarz Ede	756	88
Dobay Zsigmond dr.	756	26 *
Bielek László	751	88
Ghillány György dr.	741	30 *
Moskovics Gyula	738	96
Kirchmayer Gerő id.	726	76
Flórián Károly dr.	723	96 *
Villecz Mór	720	17
Schönfeld Izidor	709	11
Fränkel Lajos	704	75
Schmidt Gyula dr.	700	70 *
Weisz Adolf	695	98
Berger Samu	695	89
Korn Vilmos	683	—
Kapczy-Háber Lajos	670	30
Safran Manó	660	93
Blumenfeld Ármán dr.	660	—
Szutórisz Frigyes	658	08 *
Péchy József	655	68 *
Glücksman Mór	655	13
Semsey Ottó	651	54
Groszmann Ármán	650	99
Friedmann Izrael	641	68
Uzlár-Gleichen Ottó br.	636	34
Mandics Ede dr.	634	70 *
Biloveszki József	634	27

alatt áll, a nép viszont, látva a japánok elleni háborúnak sok visszataszító jelenetét, önkéntelenül is tanulni és tapasztalni kezd, belátva, hogy őt csak kiszapolozzák...

Mikor így elbeszélgettünk s az öreg úr lelkesen rajzolgatta lelki-szeméi elé a jövődjő Oroszország képét, odaérkezünk a csernavodai hatalmas áthidaláshoz, mely a konstantinápolyi vasúti útnak legszebb alkotása. A Duna Budapesten alul ugyanis csak Újvidéken van áthidalva állandó híddal, Turnseverin mellett pedig Traján császár egykori hídjának már csak a romjai láthatók. A csernavodai híd építészeti szempontból nemcsak azért érdemes a megtekintésre, mert a világ egyik leghosszabb hídja (700 méter, a töltéssel és előhíddal együtt közel másfél kilométer), hanem azért is, mert itt, a jobb- balról sok mértföldnyi távolságból sík területen igen nagy munka volt akkora töltéseket emelni, hogy a híd alatt a legmagasabb árboczú tengeri hajók is akadálytalanul közlekedhessenek. Csernavodától egyébként már rövid idő alatt el lehet jutni Konstanzáig, a hol a román előkelő világ modern tengeri fürdőt alapított magának, mely évről évre gyarapodik. Útitársaink közül is többen kiszálltak s közöttük egy közfelfűnést keltett szép, barna román lány is, a mint később megtudtuk, zongoraművésznő, a ki Herkulesfürdőről ide jött néhány hangversenyt adni. Az atyja, egy öreg katonai karmester, szinte bántó figyelmességgel viselte a gondját; nem távozott volna az öreg lánya mellől egy pillanatra sem. Képzeltető, hogy ez nem egy tréfára adott okot a mi jókedvű útitársaink közt.

Az öreg oroszról akarok még valamit elmondani. Mikor megtudta, hogy magyar vagyok, mindjárt azt kérdezte, hogy hát akkor úgy-e Ausztriába utazom? Felvilágosítottam politikai tévedéséről és röviden meg-

magyaráztam neki a magyar állam önállóságát. Mikor beérkezünk a Vaskapuba, megmutattam neki a koronakápolnát és elbeszéltem, hogy Kossuth Lajos és bujdosó társai ide rejtették el a 900 esztendő magyar koronát. Ez imponált neki, annál inkább, mert Kossuth nevét ismerte. Mikor aztán kifejtettem, hogy nekünk önálló címerünk, lobogónk van, hogy majd meglátja, ha Orsován kiszállunk, magyar hatóság fogja az útlevélét megvizsgálni, magyar finácza a podgyászat kikutatni, szóval, hogy magyar itt minden: akkor egyszerre más szemmel nézett reánk. De a véletlen balsors egyszerre ellenem fordította a hangulatot. Mikor hajónk Ada-Kaleh mellett haladt el s én éppen magyarázgatam, hogy mi ezt a török szigetet megszállottuk, az én oroszomnak a szemé a mennykő nagy feketesárga árboczra s azon a kétféjű sasra téved, mely a katonai őrház előtt étkelenkedik s azt kérdi, hogy hát mit keres ott az a «svaba» jelvény? Erre aztán nekem szökött a vér az arcomba, mert azt csak be nem vallhatom neki, hogy a mi hadseregünknek osztrák a jelvénye? Bizony-bizony, szegény magyar ember, szegyenkezve bujkálhatsz, ahányszor ilyesmi történik meg veled, akárcsak mint mikor a külföldön a követségi meg konzulátusi épületeink botrányosan nagy kétféjű-sasait szemléled. Ezek a pirinyó balkáni államcskák már mind önállóak, mindnek ott ragyog a külföldi képviselősege épületén a saját címere, minket meg lenyűgözve tart az osztrák...

A balkáni út emlékei megújulnak az agyamban. Elvonulnak előttem az utcák lármás ársúai. Az egyik jobb ügyhöz méltó buzgalommal ordítja a fülünkbe, hogy: bóza! bóza! bóza! és kimér valami kimondhatatlan színű, guszustalan folyadékot, állítólag hűsítőt. A másik, mikor nyugodtan üldögélsz a kávéház előtt,

szinte megijeszt, a mint egymásután is elmondja, hogy nucs! nucs! és árul hámozott diót oly koszos kezekkel, hogy megundorodsz tőle, de a közönség mégis veszi. A harmadik agyonsanyargat, hogy engedd a cipődet kitisztítani és dicsekedve mutogatja krémjei sokaságát, hogy Agulár is megirigyelhetné! A negyedik a kafecsiú, egykedvű nyugalommal méri ki pompás feketekávéját. És az ötödik, a hatodik, a huszadik, az mind árul valamit, az mind gseftel, az mind keresni akar és mind téged, meg veled együtt többi embertársadat molesztálja. De a keleti embernek ez már fel sem tűnik. Ha szüksége van valamire, megveszi, ha nincsen, félrelöki az árúst. És az akkor keres magának más áldozatot...

De talán már untatom is az olvasót. Fejezzük be tehát az emlékeket, pihentessük meg a tollat. Hanem megmaradok a mellett, a mit Rustsukban, Bulgária egyik legnagyobb városában mondtam az útitársaimnak: a Keletről, a Balkánról nem lehet olvasni, azt látni kell. Mert élénkelhetjük Gül Babával, hogy ott túl a rácson, bizony más világ van. Kezdődik az már Orsován Ozanics bácsinál, a kinek a vendéglőjében, jó drágán ugyan, de igen jól lehet étkezni s a ki, ha jó kedve van, megmutatja a «Stambuch»-ját, a melyben néhai József főhercegtől kezdve, Baross Gáboron folytatva, igen sok magyar közéleti nagyságtól olvasunk elismerő szavakat az ő főztjéről. S erre méltán büszke a magyarul nem tudó, de magyarul érző öreg német. Csak azt sajnálja, hogy a gyermekei közül egyik sem akarja folytatni az üzletét, mind hivatali pályára ment. S hozzá: 48-asok. Istenem, mit tesz ez a jó magyar levegő még itt a határszélen is. Az öreg kucserő gyermekei már függetlenségi érzelműek és minden darabont egy kanál vízbe fojtának...

Prokopovi
Szinyei M.
Feldmann
Windt Ar
Bánó Ivan
Baán Geza
Oszvald T
Dessewffy
Gergelyi N
Berzeviczy
Kolosy M
Thirscher
Péchy An
Péchy Ele
Antoik J
Ungár F
Kleiner G
Klemovszk
Grossman
Goldfinger
Schwarz
Meliorisz
Boros Zst
Schwarz
Klein Sim
Molitorisz
Stark Mó
Schwarz
Schwarz
Neugröschl
Löcherer
Klein He
Kurcz Ma
Bretz Sam
Juszth Al
Fahy Mih
Dienes L
Bodnár A
Breyer A
Keczer M
Kubinyi A
Sitányi B
Vajhand
Husz Arn
Maléter C
Zombory
Bein Sim
Hrabéczy
Bánó Arp
Spira Mik
Kakúsz B
Wenzel
Klein Izra
Antol Gy
Zahler Ig
Hartmann
Szabó Ar
Villecz Ja
Eger Mór
Klammer
Király V
Péchy Au
Zelmanov
Korányi
Glasner M
Schwarz
Lerner M
Kolosy B
Uhlig Le
Székely F
Lichtenst
Fräkel M
Kornhaus
Gubcsó C
Weszter
Vrublows
Weiszlovit
Linkesch
Wéber A
Zahler El
Vitéz Ala
Fenyves
Hennel Z
Jakubek

Kovalicz
Rosmann
Roskovics
Gyagyovs
Meiszlich
Divald L
Ferderber
Róth Ber
Stehr Dá
Krisztmar

Ezen név
hoz okt. 15-

kor. fill.	
1428 36 *	
1254 86	
1252 82 *	
1174 90 *	
1166 30 *	
1150 15	
1149 55	
1140 71	
1133 80 *	
1133 42 *	
1109 82 *	
1104 78 *	
1064 65	
1040 67	
1027 70 *	
1025 80	
1021 35	
1007 94	
998 85	
993 12	
967 59	
964 85	
952 76 *	
948 54	
947 96 *	
939 82 *	
931 67	
917 50	
916 48 *	
916 26	
910 10	
880 96 *	
874 64 *	
871 92	
847 44	
842 — *	
835 26 *	
812 29	
809 21	
791 82 *	
769 04 *	
766 63 *	
756 88	
756 26 *	
751 88	
741 30 *	
738 96	
726 76	
723 96 *	
720 17	
709 11	
704 75	
700 70 *	
695 98	
695 89	
683 — *	
670 30	
660 93	
660 — *	
658 08 *	
655 68 *	
655 13	
651 54	
650 99	
641 68	
636 34	
634 70 *	
634 27	

Prokopovics Béla dr.	kor. fill.	625 44 *
Szanyei Merse József dr.		624 68 *
Feldmann Adolf		622 67
Windt Arthur dr.		619 74 *
Bánó Ivan		607 69
Baan Geza		602 80
Oszvold Tivadar dr.		600 68 *
Dessewffy Ignác		598 21 *
Gergelyi Nándor		597 20 *
Berzeviczy Béla id.		589 90
Kolosa Miklós		584 90 *
Thrschner István		574 70 *
Péchy Antal		565 52
Péchy Elemér		564 53
Antolik József		562 10 *
Ungár Fülöp		561 65
Klein Gyula		557 10 *
Kleinovsky Antal		552 44 *
Grossmann Samu		541 09
Goldfinger Izidor		540 96
Schwarz Samu id.		535 08
Mehorisz Kálmán id.		534 24
Boros Zsigmond		533 32 *
Schwarz József		532 94
Klein Simon		525 10
Molitorisz István		520 — *
Stark Mór		519 84
Schwarz Leo		514 15
Schwarz Ede		512 51
Neugroschel Mózes		511 13
Lócherer Gyula		509 40 *
Klein Henrik		501 24
Kurcz Márk		493 72
Bretz Sandor		492 72
Juszth Altréd		490 98
Fahy Mihály		489 94 *
Dienes Lajos		489 40
Bodnár András		488 67
Breyer Adolf dr.		486 40 *
Keczer Miklós		480 66
Kubinyi Albert		479 40
Sitányi Béla		478 15
Vajhand János		475 49
Husz Armin		473 88 *
Maléter Gyula		472 62
Zombory Bertalan		464 88
Bein Simon		461 58
Hrabéczy Emil		459 17
Bánó Árpád		458 78
Spira Miksa		453 54
Kakúsz Béla dr.		452 68 *
Wenczel István		448 57
Klein Izrael		447 56
Antol György		445 10
Zahler Ignác		444 52
Hartmann Albert		438 04
Szabó Antal dr.		428 82 *
Villecz János		423 02
Eger Mór		417 04
Klammer Gyula		412 52
Király Vilmos		412 40
Péchy Aurél		411 52 *
Zelmanovics Náthán		410 05
Korányi Antal		409 72 *
Glasner Mór		409 42
Schwarz Ármán		409 42
Lerner Mór		407 25
Kolosa Béla		404 88 *
Uhlig Leo dr.		393 92 *
Székely Pál		393 52
Lichtenstein Mór		390 74
Frákel Mór		386 80
Kornhauser Adolf		386 22
Gubcsó Gyula		379 65
Weszter Géza		376 43
Vrublowszky Nándor dr.		376 06
Weiszlovits Miksa		373 80
Linkesch Károly		372 78
Wéber Ágost		372 58
Zahler Elek dr.		362 —
Vitéz Aladár		358 08
Fenyves Bernát		357 10
Hennel Zsigmond		354 89
Jakubek József		352 86

Pótagok:

Kovaliczky Mihály	352 48
Rosmann Mór	350 09
Roskovics Mihály	349 69
Gyagyovszki Sándor	349 11
Meiszlich Salamon	348 28
Divald Lajos	347 06
Ferderber Mór	346 44
Róth Benjámín	340 28
Stehr Dávid	339 05
Krisztmann József	338 19

Ezen névjegyzék ellen a várm. igazoló-választmányhoz okt. 15-ig benyújtható felelősségnek van helye.

Az Eperjesi Kölcsönös Segélyző Szövetkezet.*

Az EPERJESI LAPOK okt. 6-iki számában rövid cikk foglalkozott az Eperjesi Kölcsönös Segélyző Szövetkezet alapszabályaival. A közvélemény talán jogosan elvárhatta volna, hogy a Szövetkezet vezetősége ebben a kérdésben, saját érdekéből és a nagyközönség megnyugtatóra, nyilatkozzon; de miután ezt elmulasztotta, szükségesnek mutatkozik erre a kérdésre ismételve visszatérni és a Szövetkezet ügyeit kissé behatóbban tárgyalni.

Annai bizonyos, hogy ezen Szövetkezet tagjai a szegény és legszegényebb néposztályokból tevődnek össze; és hogy a Szövetkezetnek az volna a célja, hogy míg egyrésztől módot és alkalmat nyújt csekély betétekkel némi tőkét megtakarítani, addig másrésztől szükség esetén a betevőnek ezen megtakarított tőke rendelkezésére álljon.

Lássuk már most, hogy a Szövetkezet alapszabályai és eljárása alapján miképpen felel meg eme kettős feladatnak?

Mindenekelőtt a résztvevő öt esztendőre kötelezi le magát, hogy bizonyos összeget — legalább 40 fill.-t — tesz be hetenkint vagy havonként. Ha a befizetést elmulasztja, úgy fizet minden 40 fillér után hetenkint 2 fillérenyi *késedelmi kamatot*, vagyis 52 hét után 104 fillért, a mi épenséggel 260%. Ha pedig eme horribilis késedelmi kamatok fizetését elmulasztja, úgy az igazgatósg egyszeri felszólítása után *elvészeti betétjét*.

Nyilvánvaló, ha valaki — még intelligens ember is — ilyen szövetkezetbe lép, nem tanulmányozza előbb az alapszabályokat, hanem csak későbbben, a midőn ennek nyomasztó hatását vállaira nehezdedni éri. Mert gondoljuk csak meg jól a dolgot és vessük össze az ember természetrajzával. Minden ember iparkodik magának vagy családjának a jó kereset idején valamit félretenni, hogy a szükség és keresetképtelenség idején legyen miből pótolnia. Lássuk tehát, miként segít magán olyan szegényes sorsú ember, a ki betétjeit az Eperjesi Kölcsönös Segélyző Szövetkezetnél helyezte el? Ha megszorul, nem folytathatja hetenkint vagy havonként kötelezőleg elvállalt fizetéseit és ekkor jönnek a 260% késedelmi kamatok! A betevő, hogy elhelyezett pénzeszkéjét teljesen el ne veszítse, megy a pénze után, szerez valahonnan *kölcsönpénzt*, hogy a késedelmi kamatokot megfizethesse. Nagyon természetesen ezen kölcsön után *ismét kamatot fizet* és így a *saját betétje után fizeti a dupla kamatot*.

Pedig, ha a *takarékpénztárba* helyezte volna el a pénzét, mindezen gondoktól és bajoktól meg lett volna kímélve! Ha nem keres, szűkes viszonyok közt van, nem tesz be semmit; sőt minden akadály nélkül vehet fel belőle annyit, a mennyire éppen szüksége van. Míg ellenben a Szövetkezetnél betétjének csak egy hányadát kaphatja és pedig azt is csak *kölcsönként*, a mi után *ismét kamatot* fizet. Tehát míg egyrésztől a saját betétje után óriási késedelmi kamatot fizet, úgy másrésztől ráadásul még a saját betétjéből kivett összeg után is kamatot fizet! Ezek után és az elmondottakkal szemben nagyon kíváncsiak vagyunk látni és hallani, ha valaki a Szövetkezet alapszabályainak 2. §-ában körvonalazott célját: «a tagok takarékoságát fejleszteni» indokolni és magyarázni tudná!

* Jól ismert kézből vesszük e cikket; s az ellenkező véleménynek nyilvánítására is szívesen engedünk teret. Szerk.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

Az EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR 1907. október 13-ikán, vasárnap, d. e. 11 órakor Eperjesen, a városi Vigadó nagytermében

bárá Eötvös József emlékére EMLÉKÜNNEPÉLYT

- rendez. Műsor:
1. *Himnusz*. Énekli a helybeli ev. theol. akadémiai énekkar *Szánik Ernő* vezetése mellett.
 2. *Megnyitó-beszéd*. Tartja dr. *Berzeviczy Albert* v. b. t. t., a Széchenyi-kör védnöke.
 3. *«Eötvös József»*. Óda. Írta *Csengey Gusztáv*. Szavalja *Fábry Viktor*.
 4. *«Br. Eötvös József»*. Írta és felolvassa *Varvasovszky János*.
 5. *«Élj, őseink hazája»*. Énekli a helybeli gör. szert. kath. kántortanítóképző-intézet dalkara *Petrassevich Pál* vezetése mellett.

A Kör színeszeti szakválasztmánya

értesítette a közönséget, hogy okt. 12-ikén, szombaton este 1/2 8 órakor a városi színházban, a Kör Eötvös-ünnepélyével kapcsolatban, díszelőadást rendez a felsőmagyarországi színikerület jelenlegi igazgatója, Szabados László, a ki előadásainak sorozatát ezen díszelőadással nyitja meg, melynek műsora a következő volt:

1. *«Apotheosis és kardal»*. Br. Eötvös József *«Végrendelet»* cz. költeménye, megzenésítve *Révfy Géza* által. Előadja az ág. hitv. evang. tanítóképző-intézet énekkara *Kapi Gyula* tanár vezetése alatt.
 2. *«Búcsú»*. Br. Eötvös J.-tól. Szavalja *Bárony Aladár*.
 3. *«Viola, az alföldi haramia»*, népszimfű 5 felvonásban. Br. Eötvös Józsefnek *«A falu jegyzője»* cz. regényéből írta *Szigeti József*, zenéjét *Bognár Ignác*.
- A színigazgató a tiszta jövedelem egy részét a Széchenyi-kör pénztárának juttatja.

Az irodalmi szakválasztmány

október 10-ikén tartott ülése a vasárnapi *Eötvös-ünnep* előkészítésével foglalkozott. A titkár bejelentette, hogy az ünnepen a Br. Eötvös-család, a Magyar Tudományos Akadémia (Berzeviczy Alberttel és Ferenczy Zoltánnal), a Kisfaludy-társaság, a Petőfi-társaság, a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Felügyelősége (Szmracsányi Jenővel) és a vallás- s közoktatásügyi minisztérium képviseltetik magukat. *Varvasovszky János* bemutatta átdolgozott pályamunkáját, mely minden tekintetben megfelel a pályázat feltételeinek. Az irodalmi szakválasztmány határozata értelmében nem az egész munka, hanem csak egy része kerül felolvasásra, mert az *Évkönyv* amúgy is egész terjedelmében fogja közölni. Azután a felolvasások ügye került napirendre. Miután a tervezett *Szabad Lyceum* dolga még nem jutott dűlőre, egyelőre a régi rendszer marad fenn. Felolvasók lesznek: *Csengey Gusztáv*, *Schöpflin Géza*, *Wick Béla*, *Varvasovszky János*, *Szémán István* és *Vöröss Sándor*. Kívánatos volna, ha a közönség nagyobb érdeklődést tanúsítana a felolvasások iránt. A Népakadémia is az eddigiekhez hasonló előadásokat fog tartani.

Felhívás. Az október 10-ikén tartott zene- és képzőművészeti szakválasztmányi ülés alulírottak az igazgató-választmányban a Széchenyi-kör kebelén belül alakítandó *dalárda* létesítése iránt tett és helyesléssel fogadott indítványát magáévá tévén, az eszme megvalósításával indítványozót bízza meg.

Az eszme szép és nemes. Főlkelti és táplálja a társadalmi együvértartozás érzését! Kellemes *szórakozás* között töltünk el egy-egy estét (órát), melynek kedélyessége csak jótékonyan hathat a hivatalok zárt helyiségeiben töltött sok idő után. Nem újabb teher ez, melyet a társadalom egyesek vállaira rak: *félvidulás* és igazi nemes *élvezet* mindnyájunknak, a kik részt veszünk; öröm és gyönyörűség a nagyközönségnek. Előmozdítjuk a Széchenyi-kör ügyét s részesei lehetünk az Országos Dalár-egylet által rendezett *versenyek* győzelmeinek. Öröm és nekünk, dicsősége Eperjesnek és a Széchenyi-körnek.

Anyagi áldozatot ez eszme senkitől sem követel. A ki énekelni tud, a ki a dalt szereti s bir heti *egy órát* ez ügynek szentelni: legyen tagja a dalárdának. A zeneválasztmány kívánatosnak tartja a dalárda mielőbbi megalakulását; miért is kérem az érdeklődőket, szíveskedjenek lehetőleg mennél előbb vagy nálam, vagy *Kösch Á.* úrnál tagként *jelentkezni*.

Meg vagyok győződve arról, hogy Eperjes város társadalmának igen sok oly tagja lesz, kik lelkesedéssel csoportosulnak, hogy az országos versenyzést diadalra vigyűk. Úgy legyen! *Nikelszky Zoltán*.

A Kör háziestéinek sorrendje:

1907. okt. 30.: felolvasóest	január 15.: felolvasóest
« nov. 6.: zeneest	« 22.: zeneest
« « 13.: felolvasóest	« 29.: felolvasóest
« « 20.: zeneest	február 5.: zeneest
« « 27.: felolvasóest	« 12.: felolvasóest
« decz. 4.: zeneest	« 19.: zeneest
« « 11.: felolvasóest	« 26.: felolvasóest
1908. jan. 8.: zeneest	márcz. 4.: zeneest.

Az első felolvasóestélyen, okt. 30-ikán, felolvas *Csengey Gusztáv*.

mondja, hogy szos kezekkel, mégis veszi. Ed a cipődet jei sokaságát, ik a kafecsiú, teketekavéját. nd árul vala- kar és mind adat moleszm tűnik. Ha sen, férelőki áldozatot... Fejezzük be ollat. Hanem an, Bulgária z útítársaim- olvasni, azt al, hogy ott ódik az már ndéglőjében, ni s a ki, ha -ját, a mely- oss Gáboron ságtól olva- erre méltán il érző öreg közül egyik tali pályára a jó magyar cséber gyer- inden dara-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a tevélyt, megemeli a hőhőgést, vándorlót, újell izmokat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar- köhögés, skrofulozis, influenza

ellen szántalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mindenkő értékesen utaztatott is kínálnak, bárjan mindenhol „Roche” eredeti csomagolás.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)

„Roche”

Elgátló orvos rendelésre a gyógyszerár- tan. — Ám érvényesít 4-— baron.

SZINHÁZ.

Szintársulatunk október 12-ikén kezd meg, kedvező auspiciumok között, működését. Jó ismerősként üdvözöljük immár a derék társulatot, a mely részben megerősödve, de minden tekintetben megerősödve tér vissza városunkba. Reméljük, ezúttal hosszabb időre.

A társulat nagyban és egészben a régi maradt. A mi személyváltozás a tavasz óta kebelében történt, az is csak az együttes előnyére válik.

Az új tagok közül első helyen kell megemlítenünk *Vida Ilonát* és *Thursó Margitot*.

Az előbbi bevégzett, de fiatal színésznő, csengő, üde és nagy regiszterű szoprán-hanganyaggal. Mint *énekművésznő*, igen jó akvizíció.

Az utóbbi fiatal, bájos tánc-szobret, egyszersmind énekes naiva; leányosan vékonyka, de igen kedves hanggal, a ki elsősorban megjelenésével és remek tánczával fog hódítani.

A férfiak közül *Fűsy Istvánt* kell bemutatnunk, a ki immár egyik leghasznavehetőbb és legtehetségesebb tagja a társulatnak.

Énekes bonvivantja a társulatnak és, mint ilyen, igen ügyes.

A társulat többi tagja mind kedves és jó ismerősünk. Így elsősorban maga a rendkívül bájos direktorné: *Végh Gizi*, a ki ezidő szerint a vidék egyik legjobb szubret-primadonnája. (Csak a férjén mulott, hogy a főváros el nem hódította tőlünk!) A szép hangú és kedves *Sarkady Rózsai*; a drámai hősnő: *Radó Rózsai*; *Szelényi Emilia*, a kifogyhatatlan humorú komika; *Ágotai Ferencz*, *Herczeg Vilmos*, *Bárony Aladár*, *Arnold Antal* stb. mind-mind jó ismerősünk. Az énekkar is kitűnő.

A névsorból ítélve tehát, és teljes bizalommal Szabados igazgató iránt, kifogástalan és művészi színvonalon álló előadásokra lehet kilátásunk.

Erre nézve a műsor is igen sokat ígér, a melyen egész sereg értékes és érdekes újdonságot látunk. Többek között: *As ördög*, *As egérke*, *A kis trafikos-leány*, *Vér Judit rózsája*, *Nászinduló*, *A halás utókor*, drámai művek. Míg az operettek és könnyebb fajú darabok közül: *A cserelányok*, *A cserkesszelány*, *A bús ösvégy*, *Boccaccio* stb.

HIREK.

— Áthelyezés és kinevezés.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Ferenczy Géza* tótrasszalvicsai áll. el. iskolai tanítót a *radácsi*; *Ledvák Margit* radácsi áll. el. iskolai tanítónőt a *kriványi*; *Schösser Gizella* kriványi áll. el. iskolai tanítónőt pedig a *tótrasszalvicsai* áll. el. iskolához hivatalból, illetve saját kérelmükre kölcsönösen áthelyezte. *Barthalos Ilona* okl. óvónőt az újonnan szervezett *palocsai* áll. óvodához óvónővé; *Iványi Mária* okl. tanítónőt pedig a *héthársi* áll. el. iskolához tanítónővé nevezte ki. Ez utóbbi azonban tanítónői állomásáról, annak elfoglalása előtt, lemondott.

— **Felügyelő-bizottság kinevezése.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter az újonnan szervezett *palocsai* állami kisdudóvoda felügyelő bizottságához rendes tagokká *Oppenheimer Jánosné* szül. *Garay Gabriella* palocsai uradalmi felügyelő nejét, *Vass Mária* postamesternőt és özv. *Zsebrácsky Jánosné*t nevezte ki.

— **Új papok.** Vasárnap hat végzett theologust szentelt áldozópappá dr. *Vályi János* eperjesi püspök. Az új papok már diszponálva is vannak; még pedig *Bakajsa Elek* Mátéra (admin. Kishársot is), *Krongh István* Décsőre, *Semetkovszky Emil* Telekházára, *Verdon János* Falucsára nevezettek ki. *Kiss Gyula* sajjópalfalvai, *Szobota József* pedig kassai káplán lett.

— **Áthelyezés.** A pénzügyminiszter *Rományi István* eperjesi és *Albu Vazul* técsői adótituszt kölcsönösen áthelyezte.

— **Engedélyezés.** *Bányavölgy* községben újonnan szervezendő állami kisdudóvoda állandó elhelyezése céljából szükséges új épület felállítási költségeire, a néhai *Marczényi Endre* volt bányavölgyi róm. kath. plébános által az említett célra letett 4000 kor.-nak felhasználásával, 11,808 kor. 65 fill.-t a vallás- és közokt.-ügyi miniszter által engedélyeztetett.

— **Lemondás.** *Mikler Szeréna* eperjesi állami tanítónőképző-intézeti tanítónő ezen állásáról szeptember 1-jétől lemondott.

— **A Sárosvármegye Monografiájának** megírására kiküldött bizottság október 12-ikén tartotta dr. *Berzeviczy Albert* v. b. t. tanácsosnak, a M. Tud. Akadémia elnökének vezetésével alakuló-ülését.

— **Esküvő.** *Bodon Miksa* m. kir. állatorvos október 15-ikén tartja egybekelését *Klein Rózsikával*, Eperjesen.

— **Jelölés.** Az ügyvédi rendtartást módosító 1907: 18. t.-cz. értelmében az ügyvédi fegyelmi ügyeknek legfőbb bírósága a kir. kúria bíróból és az igazságügyminiszter által a bíróság tagjaiul kinevezett ügyvédek közül áll; az igazságügyminiszter pedig az ügyvédek felét az ügyvédi kamarák jelöltjei sorából köteles kinevezni. Az eperjesi ügyvédi kamara *Klefner Gyula* és dr. *Müller Bertalan* eperjesi, meg dr. *Nagy Árpád* löcsei ügyvédek jelölte ki.

— **Adományok.** Az «I-ső Ferencz József 40 évi koronázási-jubileumi altiszti segélyalap» javára országos gyűjtés útján befolyt összesen 106,606 kor., a melyhez Sárosvármegyéből a következő adományokkal járultak: Eperjesi gör. kath. káptalan 50 korona és *Péchy Zsigmond* országgy. képviselő 100 kor.

— **Belépések a néppártba.** Az országgyűlési néppártnak október 9-iki értekezlete *Kurimszky János* szinyei, *Telekessy János* hanusfalvi és *Zaborovszky Béla* eperjesi r. k. plébánosokat a párt tagjaiul fölvetette.

— **A sárosi tót lap.** A Sárosvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület által — dr. *Desszeffy István* szerkesztése mellett — kiadandó hazafias tót lapnak első száma október 27-ikén fog megjelenni. A *NAŠA ZASTAVA* (A mi zászlónk) című lap cízmodálát hazafias irányú rajz díszíti, melynek tervét *Turek Gyula* kir. kath. főgimn. tanár készítette. A lap Sárosvármegyén kívül Zemplénbe és a Szepességbe is fog szétküldetni, s czéljainak előmozdítása végett e két vármegyében is tudósítók kerettek föl. Az eddigiek szerint a lapot Szepesvármegyébe 1000 példányban fogják küldeni. Előfizetési ára évi 4 kor. lesz; s az egyesület tagjai azt külön díj nélkül kapják.

— **Leányiskola.** Az eperjesi gör. kath. szentszék most döntött az eperjesi leánynevelő-intézet pályázatán benyújtott tervek fölött. A kivitellel *Kesselbauer Ágoston* eperjesi építész-mérnököt bízták meg.

— **Halálozások.** Id. zedlichnai *Glós Károly*, az eperjesi jogakadémia nyug. tanára és dékánja, október 7-ikén, 86-ik évében, Miskolcra elhunyt. A megboldogult 1861—1865-ig, azután pedig 1880—1897. szeptember 1-ig volt jogakadémiának lelkes tanára, kit — mint kartársai kedvencét — általában «Károly bácsi»-nak hívták. Tanártársai és tanítványai — az e czéltől az 1896/97. tanév végén rendezett ünnepélyes gyűlésen — hálával és elismeréssel vettek tőle búcsút. Az elhaltban *Glós Károly* miskolczi ügyvéd, a tiszai evang. egyházkerület ügyésze, atyját gyászolja. A temetésen a Kollégium és a jogtanári kar képviselőiben dr. *Mikler Károly* jogakadémiai dékán jelent meg. A család a következő gyászjelentést adta ki: „*Glós Károly* és neje *Répásky Anna*, gyermekeik: *Anna*, *Tita*, *Károly*, *Iván* és *Istvánnal*, továbbá özv. *Bárczay Ödönne* *Glós Valéria* fiával *Csorba Ivánnal*; *Tahy Mihályné* *Glós Erzsébet* férje *Tahy Mihály* s gyermekei: *László* és *Erzsébet*; *Heincz Hugóné* *Glós Jolán* férje *Heincz Hugó* s gyermekei: *Pál Klára* *Nehoda Jenőné* és férje, *Kata Podhraszky Lajosné* férje és leányával; *Halász Gézané* *Glós Anna* férje *Halász Géza* és gyermekei: *Ferencz, Sára, Anna, Károly, Géza* és *Miczivel*; *Kovács Domokosné* *Glós Lenke* férje *Kovács Domokossal*; *Cholnoky Ferenczné* *Glós Sári* férje *Cholnoky Ferencz* és gyermekei: *Mózes* és *Hannával*; végre özv. *Imre Zsigmondné* *Glós Dóra* fia *Zsigával* szomorodott szívvel jelentik, hogy forrón szeretett atyjuk, nagyatyjuk, dédatyjuk, apósuk: idős zedlichnai *Glós Károly* úr, h. ügyvéd, nyug. jogakadémiai tanár és nyug. jóság-kormányzó, élete 86-ik évében, rövid szenvedés után Miskolcra, f. évi október hó 7-én elhunyt. A megboldogultnak hült tetemei f. évi október hó 9-ikén, szerdán délután 3 órakor fognak a Városháztér 4-ik számú gyászszobából a miskolczi ág. ev. sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Miskolcra, 1907. október 7. Béke poraira!”

Andrejkovits György címz. kanonok, sárosújlaki gör. kath. lelkész október 7-ikén 82-ik évében elhunyt.

Papp-Váry Gyuláné szül. *Nick Józsa* okt. 7-ikén, 62-ik évében, Kassán elhunyt. *Papp-Váry Gyula* kir. ítélőtáblai bír. és *Papp-Váry Elemér* honvéd-százados nejét, illetőleg anyját gyászolja az elhunytban.

— **«Király»-dobálás.** Az Eperjesi Rákóczi Katolikus Kör kuglizójában az ú. n. «király»-dobálás szeptember 29-ikétől október 6-ikáig terjedő héten folyt le. Az első díjat (40 kor.) nyerte és «király» lett *Wagner Károly* (113 bábbal), második lett *Falán Géza*, ki megnyerte a második és negyedik díjat, így az Eperjesi Kuglizó-Társaság tiszteletdíját (állványórát); harmadik lett *Pálka Ottó*. A verseny befejezése

után társasvacsera volt, melyen *Magyar József* az új és a tavalyi «király»-t, *Hulyák Valért* éllette.

Színházi előadás után:
czigányzene-hangverseny
BERGER kávéházában.

— **«Eperjesi Szemle»** címen egyházi, tanügyi és társadalmi lap indult meg okt. 1-jén Eperjesen. Szerkesztője *Kozma János* papnövendék. Célja a katolikuság, elsősorban pedig az eperjesi egyházmegye gör. kath. népének előhaladása s érdekeinek védelme. A lap hetenként kétszer fog megjelenni s előfizetési ára évi 6 korona. — Lapunk zártakor értesülünk, hogy az EPERJESI SZEMLEBŐL több szám nem fog megjelenni.

— **Ingyen taneszközök.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a *pécstújfalvi* állami elemi iskola részére a szükségesnek talált taneszközöket engedélyezte.

— **Zeneengedélydíjak iskolai czélokra.** Az alispán a *hámbori* községi zeneengedélydíjakat, 128 korona 12 fillér összegben, az ottani róm. kath. népiskola tantermének bebútorozási s felszerelési költségeire utalványozta.

— **Az Orsz. Tanítói Árvaházba való felvétel.** Néhai *Galóczy Mihály* volt hertneki róm. kath. elemi iskolai tanítónak *Hermin* nevű árvája a *kolozsvári*; néhai *Kocsis András* volt sznaki gör. kath. elemi iskolai tanítónak *Berta* nevű árvája pedig a *kecskeméti* országos tanítói árvaházba felvételt.

— **Ösztöndíj.** A kereskedelmi miniszter *Spira Ferencz*nek, *Spira Miksa* eperjesi női divatárúkereskedő fiának — ki a késmárki és freudenthali szövőipari szakiskolát elvégezte — a textiliparnak külföldön való tanulmányozása céljából egy év tartamára 600 korona ösztöndíjat engedélyezett.

— **Memória.** Ha sör jut eszébe, jusson eszébe az is, hogy *Bohrandt J. W.* eperjesi czégnél kapható a híres eredeti töltésű Dreher-sör!

— **Kivágott fák.** Nagy lehangoltságot idézett elő a vármegyei környékén lakóknál Eperjes város tanácsának — állítólag a Szépítő-egyesület indítványára tett — az a legújabb intézkedése, hogy a vármegyei házzal szemben, a *Holénia*-féle ház előtt levő kis sétatér fái közül mintegy tizenhatot kivágatott. Ezek a fák már 20 évesek s — kevés kivétellel — szépek, *lombosak* voltak; s jótékony árnyékot nyújtottak a sétálóknak és az arra iskolába járó, nagyszámú *gyermekeknek*; javították a *levegőt*; *díszítették* azt a különben meglehetősen kopár területet. Kérdjük: mivel indokolható ily pusztítás városunkban, hol oly kevés a zöld és a fa, ellenben oly sok a por?

— **Javítások a színházban.** Különböző javítások és fölszerelések történtek az eperjesi színházban; így a vízvezetékek bekapcsolták, a földszinti és emeleti folyosókat tűzcsapokkal látták el, a földszinten illemhelyet létesítettek stb. Kár, hogy a város a *szinpad* eséről nem gondoskodott, pedig éppen a *szinórpadlason* támad leggyakrabban a tűz s onnét kellene a szinpadot is vízzel biztosítani. Előbb-utóbb meg kell a szinpadot is csináltatni. A munkálatokat a *Becsey és Tóth* cég végezte.

— **Kirendelés.** Az igazságügyminiszter dr. *Raisz Elemér*, az eperjesi kir. ügyészséghez beosztott bírósági aljegyzőt az eperjesi járásbíróhoz kir. ügyészségi megbízottul rendelte ki.

— **Ügyvédek Budapestén.** A Budapestén október hó 7—9-ik napján megtartott országos ügyvédyűlésen Eperjesről dr. *Böhm Aladár*, *Klefner Gyula*, dr. *Maibaum Artur*, dr. *Moskovits Emil*, dr. *Müller Bertalan*, dr. *Rosenberg Mór* és dr. *Rosenberg Teofil* ügyvédek vettek részt. Dr. *Sztehlo Jánost* az ügyvédyűlés állandó-választmányának tagjává megválasztották.

— **Meghívó.** Tisztelettel felkérem az Eperjesi Dalegyet összes tagjait, hogy okt. 13-ikán d. u. 5 órakor az Eperjesi Széchenyi-kör zenetermében megtartandó rendkívüli közgyűlésen megjelenni sziveskedjenek. Tekintettel azon körülményre, hogy az október 6-ikára a lapok útján egybehívott közgyűlésen a tagok kellő számban meg nem jelentek, az alapszabályaink 10. §-ának 5-ik pontja értelmében — a tagok számára való tekintet nélkül — a közgyűlés visszavonhatatlanul meg fog tartatni. Eperjes, 1907. okt. 8. Kész tisztelettel: *Hanusovszky Imre*, az Eperjesi Férfidalegyet alelnöke.

— **Baleset a vadászatban.** Megrendítő szerencsétlenség fordult elő október 7-ikén a nyársardói határban. *Gallotsik István* tb. főszolgabíró, dr. *Moskovics Ignác* héthársi járásorvos, meg *Szepessy*

Gyula
bukkan
Gallotsi
azonban
került
észre,
a föld
serétei
pedig
a jobb-
bénulás.
Az élet
szállítha
gyengé
katonai
beteget
kezelés
Budape
szanatón
serét ne
után fo
szében
hogy bi
nyeri vi

— U
ban kap
és dísz
minden
vegyi és
résztől
Ugyano
rendelke

— D
nek dül
ág. h. e

— A
tanfő
hölgy) c

— R
lapunk s
dományk
barátain
hatóan n
hogy a
államtud
mindig e
tek több
kari, az
és a sáro
ev. püspö

18. sz. h
tisztikar
nokság,
dr. Berze
Akadémi
Tamás m
dr. Kato
város ta
Meskó L
Nagy Oli
és neje,
Aladár, c
gányi De

— T
Dobs
ügyn. «ki
október 5
Kapi Gy.
désével Z
anyagilag
lások esté
22-en —
Iglófüred
a Gölncz
log tették
megzavart
mény, ho
Melczser G
sora nagy
gyönyörk
páratlan sz
theologus
L. dobsina
vonzó fejt
mellett az
theologus
s végül a
és éljenz
s estély ut
legteljeseb
övedelme

Gyula gyógyszerész együtt vadásztak. A mint a felbukkanó nyúl egy hegygerinczen akart átszaladni, Gallotsik rá lőtt, de elhibázta; erre újból lőtt, ekkor azonban nemcsak a nyulat, de az időközben lőirányba került Moskovicsot is meglőtte. Ezt csak akkor vette észre, midőn a meglőtt nyúlhoz sietvén, meghallotta a földön fekvő Moskovicsnak nyöszörgését. A lövés serétei közül Moskovics testébe tizenegy hatolt be, még pedig három teljesen széttroncsolta bal-szemét, kettő a jobb-szembe hatolt be és a test jobb felének megbénulását idézte elő, a többi serét pedig a fejet találta. Az életveszélyesen megsérült orvost csak idővesztés után szállíthatták Kisszébenbe, hol ideiglenesen a katonai gyengélkedők-házában helyezték el, és első segélyt a katonai orvos szolgáltatta neki. Másnap délután a súlyos beteget — önkívületi állapotban — további gyógykezelés végett neje és dr. Gallotsik Sándor orvos Budapestre vitték. Moskovicsot jelenleg a Herzel-féle szanatóriumban kezelik, s ott megállapították, hogy a serét nem érintette az agyvelőt. Több napi megfigyelés után fogják megállapítani, hogy a koponya mely részében van a serét. Kétségtelen azonban már most, hogy bal-szemét elveszti s beszélőképességét is aligha nyeri vissza.

— **Ujdonságok fényképészeti kamarákban** kaphatók *Cattarino S.* Utóda: *Földes Samu* papír-és díszműűri-üzletében (Eperjes, Fő-utca 78), a hol mindennemű fényképészeti eszközök, a szükséges összes vegyi és optikai kellékek *eredeti gyári áron, előnyös részletfizetésre is* beszerezhetők. Kivánatra árjegyzék. Ugyanott *sötét-kamra* díjtalanul áll a t. Közönség rendelkezésére.

— **Lelkész gyűjtő-körúton.** *Dzurányi Dezső* ág. h. ev. lelkész, kisdud gyülekezetének düledező temploma javára gyűjtő-körútra indult az ág. h. ev. egyház nagyobb gyülekezeteibe.

— **A kereskedelmi esti szaktanfolyam** huszonkét hallgatóval (köztük három hölgy) október 8-ikán megnyílt.

— **Részvétnyilatkozatok.** Dr. *Raffay Ferenc* jogakadémiai tanár, kollégiumi igazgató, lapunk szerkesztője elhívatás alkalmából, úgy a tudományos világnak, mint az elhalt ismerőseinek és barátainak részvétele minden tekintetben igen meghatóan nyilvánul. Ennek kifolyásaként tekinthető az is, hogy a Kollégiumhoz és a kebelében levő jog- és államtudományi karhoz *tömegesen* érkeztek és még mindig érkeznek részvétnyilatkozatok. Ilyeneket küldtek többek közt: az egyetemi jog- és államtudományi karai, az összes jogakadémiák, a budapesti, debreczeni és a sárospataki ref. theol. akadémiák, *Scho'tz Gusztáv* ev. püspök, az iglói és rozsnyói ev. főgimnáziumok, a 18. sz. hadosztály-tüzérezred és a 67. sz. gyalogezred tisztikarai, az eperjesi cs. és kir. ménlelepi parancsnokság, *Gyürky Pál* és *Wéber Samu* ev. főesperesek, dr. *Berzevichy Albert* v. b. t. t., a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, dr. *Grosschmid Béni* és dr. *Vécsey Tamás* m. kir. udv. tanácsosok és egyetemi jogtanárok, dr. *Katona Mór* egyetemi jogtanár, Eperjes szab. kir. város tanácsa, az eperjesi izr. hitközség rabbija, dr. *Meskó László* és *Molnár Viktor* államtitkárok, dr. *E. Nagy Olivér* kir. jogakadémiai tanár, dr. *Schulek Géza* és neje, özv. *Schulek Gusztávné*, *Czékus László*, *Halmi Aladár*, dr. *Bruckner Győző*, *Weichhart Valdemár*, *Legányi Dezső* stb.

— **Tanulmányi kirádlulás Dobsinán.** Koll. theol. akadémiánk hallgatóinak úgyn. «kiskara» dr. *Szlávik M.* dékán vezetése mellett október 5-ikén tanulmányi kirádlulást s ugyane napon *Kapi Gy.* és *Becht J.* tképzőint. tanárok közreműködésével *Dobsinán*, az Ev. Theol. Otthon javára, úgy anyagilag, mint főleg erkölcsileg fényesen sikerült választást rendezett. A kirádlulók — számszerint 22-en — a legszebb időben Iglóig vasúton, onnan Iglófüreden át a Grajnár magaslatáig kocsin s végül a Gölnicz völgyén s egy dobsinai magaslaton át gyalog tették meg Eperjesről oda és vissza az utat. Kissé megzavarta fogadtatásukat és az estélyt az a körülmény, hogy azon a napon temették Dobsinán dr. *Melcsér G.* budapesti egyet. m.-tanárt. Az estély műsora nagyon változatos volt. A nagyszámú közönség gyönyörködve hallgatta *Kapi Gy.* vezetése mellett a páratlan szépségű «Fohászt», majd *Weisz G.* és *Dávid K.* theologusok előadásában Devrient dialogját, *Szombathy L.* dobsinai tanár régi magyar népdalait, dr. *Szlávik M.* vonzó fejtegetéseit a nagy kérdéstről, *Becht J.* vezetése mellett az «Esti dal» című vonós-negyest, *Nagy L.* theologus «Remete» cz., saját szerzeményű költeményét s végül a közönséggel együtt a Himnusz. Lelkes taps és éljenzés kísérte mindvégig a műsor egyes pontjait s estély után élőszóval is kifejezést adtak a dobsinaiak legteljesebb elismerésüknek és köszönetüknek. Az estély övedelme 242 kor. 80 fillér. A tanulmányút s az estély

tetes költségeit — *Weisz Antal* ev. lelkész buzdítására — nagyobbára a dobsinai ev. egyházközség fedezte. A lelkész mellett, az estély létrehozásában az ev. egyháztanács és *Siro I.* tanító buzgólkodott. A felülfizetők között a mindnyájunkat jelenlétével kellemben meglepett *Terray Gy.* főesperes és rozsnyói lelkész *10, Nickl Gy.* városi főjegyző és *Bartos P.* oláhpataki lelkész 5 és *Sarkány S.* városi és egyházi pénztáros 6 koronával szerepel. Az estélyt — a leányok nagy öröme — táncmulatság követte. A kirádlulók Dobsina intelligenciájára körében voltak elhelyezve. Másnap, vasárnapon a «kiskar», *Kapi Gy.* vezetése mellett a «Gályarabok» s «Luther diadalének»-vel az istentiszteleten is szerepelt, mely alkalommal a telt templomban *Buchalla B.* theologus szónokolt s dr. *Szlávik M.* dékán az oltári szolgálatot végezte. A kirádlulók a fentemlített útirányban és módon vasárnap este 9 órakor tértek vissza Eperjesre tanulmányútjukról, mely a legszebb időben, vadregényes részleteivel maradandó benyomással volt a résztvevőkre. Hálás köszönet és elismerés illesse mindazokat a dobsinaiakat, a kik az estély körül fáradoztak vagy arra a vendégek ellátásában az estélyen és magánházaknál áldozatot is hoztak. November közepe táján a «kiskar», ugyancsak az Otthon javára, Poprádon rendez vallásos estélyt.

— **A jogakadémiáról.** Most, hogy a volt önkéntesek részére engedélyezett beiratkozási határidő lejárt, már megállapítható, hogy az e félévre beiratkozott joghallgatók száma a múlt félévbéli számon alul nem maradt, annak dacára sem, hogy a joghallgatók létszáma úgyszólván az ország összes jogakadémiáin csökken. A beíratott (rendes és rendkívüli) joghallgatók létszáma a 250-et meghaladja. Az elhalt dr. *Raffay Ferenc* prodékán helyett a tanári-kar a jogakadémia prodékánjává dr. *Obetkó Dezső* jogakadémiai tanárt választotta meg, s a magyar magánjognak előadásával dr. *Flórián Károly* jogakadémiai tanárt, az ausztriai magánjog előadásával pedig dr. *Obetkó Dezsőt* bízta meg.

— **Tűz Giralton.** Nagy tűzvész támadt Giralton október 11-ikén. Leégett 15 ház és melléképület, továbbá a zsinagóga és az izr. iskola, s temérdek takarmány is esett áldozatul. A község szivattyúja hasznavehetetlen volt, úgy, hogy a tüzet csakis a szomszéd öt község szivattyúinak segélyével lehetett megfékezni. A kár jelentékeny.

— **A házak tisztántartása.** *Saly Győző*, Eperjes város rendőrkapitánya, felhívta az összes háztulajdonosokat, hogy házaik udvarát tisztítsák; a pöczegödörök tartalmát pedig legkésőbb nov. 15-ikéig fuvaroztassák ki és vasgálicz-oldattal fertőtlenítsék.

— **A Ksod. vasút** október 3-ikán körrendeletet intézett a vasúti munkás-személyzethez a munkamegszűntetés joghátránya tárgyában, mely alkalomból az eperjesi vasúti állomás ideiglenes alkalmazottai és az összes raktári munkások *Ráth Péter* vezérigazgatóhoz a következő sürgőnyt küldték: „33. számú hivatalos értesítő tudomásul vettük és ez alkalommal Méltóságodat hódoló szeretettel, ragaszkodásunkról biztosítjuk. Kérjük egyúttal, hogy atyai jóindulatát irányunkban továbbra is fentartani sziveskedjék.” Erre a sürgönyre *Ráth vezérigazgató* az alábbi választ küldte az eperjesi állomás főnöknek: „A munkamegszűntetés joghátrányaira figyelmeztető körrendeletem kiadása alkalmából az eperjesi ideiglenes alkalmazottak és összes raktári munkások távirati úton fejezték ki ragaszkodásukat és szeretetüket. Felkérem tisztelt állomásfőnök urat, hogy nevezett személyzetnek őszinte megnyilatkozásukért és korrekt viselkedésükért köszönetemet tolmácsolni sziveskedjék.”

— **Huszonöt éves jubileum.** Érdekes jubiláris ünnepnek színhelye volt okt. 5-ikén az eperjesi vasúti állomás. Érdekesnek mondjuk azért, mert a vasúti terhes hivatalos szolgálatban huszonöt év már magában is tekintélyes idő; érdekes azért, mert a Ksod. vasút életében ez az első ilyen jubileum; érdekes azért, mert ennek a huszonöt szolgálati esztendőnek lemorzsolója nem valami munkabíró erős férfiú, hanem éppen a gyöngének tartott nő-nemnek egyik erőslelkű tagja; s érdekes e jubileum végül azért is, mert a jubiláns, a ki Eperjesen 25 éven keresztül a legszelebb nyilvánosság szolgálatában áll, a maga jubileumát a nagy nyilvánosságtól távol, majdnem titokban, de annál kedélyesebben, teljesen szívélyes családi körben ünnepelte. Özv. *Földi Antalné*, eperjesi vasúti személypénztári kezelő az ünnepelt, a kit jubileuma alkalmából kartársai, az eperjesi vasúti hivatalnoki kar, továbbá a Ksod. vasút több főtisztje, az ünnepeltnek számos hivataloskodó nőtanítványa s vonalbeli kartársai lelkes ovációkban részesítették a nevezetes évfordulón. Az ünnepeltet lakásán küldöttség kereste fel semsei *Semsey Miklós*, *Ksod. v. főellenőr*, állomásfőnökkel az élén, ki magas szárnyalású beszéd-

ben méltatta az ünnepeltnek érdemeit s átadta neki a kartársaknak szép, értékes ajándékait, melyeket egy fehérruhás, aranyos gyermekpárociska, *Kalabay Sárka* és *Pozsonyi Zsigus* tartott kezében s utóbbi a nagy szónoklatot kedves gratulációs gyermekversikével toldotta meg. A jubiláns könnyekig meghatva mondott köszönetet a meglepetésszerű ovációért. Azután levezette a küldöttség az ünnepeltet az állomás vendéglő nagytermébe, hol a pazar díszítésű és dúsan megrakott fehér asztalnál közel ötven tagra felszaporodott társaság folytatta az ünnepeltet. *Rapaics Róbert*, *Ksod. vasúti felügyelő* volt az első szónok, ki a jubilánst, mint a pénztárkezelő kar mintaképét, éltette. Utána dr. *Földi Ottó* ezredorvos, az ünnepeltnek fia köszöntette fel édesanyja nevében *Melcsér Gyula* felügyelőt, mint volt hivatali főnökét, hosszú szolgálata alatt mindig jóakaró tanácsadóját és vezérét, valamint jelenlegi, jószágában páratlan hivatalfőnökét, *Semsey főellenőrt*. Felköszöntöket mondtak még *Dobránssky Endre* állomásfőnök, dr. *König Ksod. v. titkár* s a pénztárkezelő kollégák nevében igen megható, szép beszédet tartott *Nagy Irma* eperjesi pénztárkezelő, az ünnepeltnek tanítványa, ki az ünnepelés ügyes előkészítésében és rendezésében mesternek bizonyult. Negyvennél több üdvözlő-táviratot olvastak fel a vacsora alatt; többi között ruttkai *Ráth Péter* udv. tanácsos, vezérigazgató, *Köri Antal* kir. tan., *Ksod. v. üzletvezető*, *Willheim Gusztáv* főfelügyelő, üzletvezető-helyettes, *Stolcs Kálmán*, *Petricsek János* felügyelő is szívélyes táviratokban gratuláltak. Az ünnepelésbe természetesen beleszólt a cigány is a tüzes muzsikával s bizony reggel is lett, mire a társaság kedélyes mulatsága véget ért s a résztvevők lélekemelő, szép ünnep emlékével szíjjel-ozslottak. (Beküldetett.)

— **Pályázatok.** A girálti állami adóhivatalnál *adótiszt* állásra 2 hét alatt lehet az eperjesi pénzügyigazgatóságnál pályázni. Fizetés 1400 korona, lakpénz 300 kor. — Az alsókomárnoki körjegyzőségnél *segédjegyzői* állásra van pályázat. Okleveles pályázók javadalma évi 1000 kor. és lakás; nem-okleveleseké 600 kor. és némi mellékjövedelem.

— **Tanulmányi kirádlulás.** Tanulságos és lélekemelő kirádlulásban részesültek az eperjesi evang. kollégiumi főgimnázium tanulói akkor, midőn két tanáruknak dr. *Wallentinyi Samunak* és *Teltsch Kornélnak* vezetése mellett elindultak az oly fényes múltú Lengyelország fővárosának *Krakownak* megtekintésére. Hozzájuk csatlakoztak: *Gasch János*, *Divald Lajos*, *Luchs Róbert*, *Bohrandt Lajos* és *Schroepfer Antal* is. Október 3-ikán szállt vonatra a kis csapat s végig élvezve mindazokat a szépségeket, melyeket a természet tartogatott számukra, friss erővel, vidáman léptek az annyi megpróbáltatásnak kitett Lengyelország földjére. Mint tündérország, úgy tűnt fel a vonat ablakaiból a fényesen kivilágított város. És valóban nem is csalódtunk, mert *Krakowban* oly gazdag látványosságokkal eléghettünk ki lelkünk és szemünk vágyait, a minőt leírni nem képes a toll; s a melyeknek, mint a lengyelek régi gazdagságát hirdető emlékeknek, hatását igazán csak a szemlélő érzi. Sajnos — a multban — szabadságát utolsó leheletéig szerető nép helyett ma már csak *korhadó, pusztuló fát* látunk, a melynek százados gyökereiből semmiféle napugár sem fogja kicsalni többé a *lelkeseledésnek* fakadó rügyeit. Mert minő jövőt jósolhatunk oly nemzetnek, melyet a nemzetek legszentebb imája: a himnusz is hidegen hagy? *Krakow* szépségeiről, történelmi emlékekben való gazdagságáról csak röviden akarunk írni. A szép és mindig derült időnek köszönhetette a társaság, hogy színről színre láthatta a híres festők, szobrászok, építészek alkotásait. Mindenekelőtt a külsejével is hatásos, hatalmas *Mária-templom* köti le az érdeklődők figyelmét, melynek belső gazdagságát a *Matejko* által festett gyönyörű falfreskók és oltárképek még csak jobban fokozzák. A templom 1226-tól 1597-ig épült s egyik tornya 81 méter magas. Tovább menve, a múzeumokat látogattuk meg, melyek közül a leggazdagabbnak a *Nemzeti Múzeum* mondható. Telve gyönyörű festményekkel, hadászati és iparművészeti emlékekkel. Festményei közül különösen *Matejko* «Brandenburgi fejedelem hódolata» és *Siemiradzky* «Néző fátylái» című hatalmas méretű, művészi kidolgozású festményei a szépek. Másik két múzeuma *Krakownak* a *Csartwiski Múzeum*, *Rafael-Tizian* és *Rembrandt* gyönyörű festményeivel, és az *Archeologiai Múzeum*. Számos szobor díszíti még úgy az utcákat, mint főiskoláinak belsejét. A főiskolai könyvtárak közül leggazdagabb a *Tudományos Egyetemé*, mely 344,000 kötetet szolgálja az ifjak tudomány-szomját. *Krakowban* ezenkívül mintegy 41 templomban imádkozik az ájtatos nép és 34 kolostora is van. Ezenfelül mintegy 50 különböző iskolában nyerne testi és szellemi nevelést az ifjak. I-ső *Ferencz József* szá-

mára éppen most alakítják át a *várat*, mely számos szobájával szintén magára vonja az idegen figyelmét; mellette — és hajdan vele összekötöttségben — áll a *dóm*. Ez Európa legszebb templomainak egyike, 18 kápolnával s az összes lengyel királyok és hősök holttemével. A kápolnák között ránk nézve a legbecsebb a *Ráthory-kápolna*; de a legszebb a *Fagellókápolna* a Matejko által festett gyönyörű festményvel, a melynek érdekességét különösen az kölcsönöz, hogy mintegy 160 különböző arc van rajta. Végezetül még a *Kosciuszkó-dómhoz*, a lengyelek emez, emberi kezek által emelt emlékhöz vonult ki a kis magyar csapat, hogy az eperjesi Kollégium nevében megkoszorúzza azt. Az ünnepély megnyitójául a lengyel himnusz énekelte el a nagy szabadsághős emlékének áldozó csapat; majd ifj. *Korbély Géza* főgimn. VIII. oszt. tanuló, *Csengey Gusztáv* theologiai tanárnak költeményét, a *«Fogoly lengyel»*-t szavalta el lelkesedéssel, tüzrel, nagy hatással. Utána *Perényi Béla* főgimn. VIII. oszt. tanuló fejezte ki a hódolat ama szívből fakadó szavait, melylyel ajkainkon ez emlékhöz járultunk. Ezek után a legnagyobb európai sóbányának megtekintésére rándultunk ki *Vieliczkára*, a hol szintén tanulságos látványokban volt részünk, a melyekért hálával kell adóznunk úgy a vezető tanároknak, mint a Magyarországból Krakowba került azon jogakadémiai hallgatónak, a ki bennünket két napon keresztül kalauzolt.

— **Ifjúsági túrista-kirándulás** a szinyelipóczi völgybe. A koll. főgimnázium huszonhét tanulója *Szutórisz Frigyes*, *Frenyó Lajos* és *Vöröss Sándor* tanárok vezetése mellett október 4-ikén megtekintette megynék egyik legkiválóbb vidékét, mely *Singlér*, *Szinyelipócz* és *Lacsno* között terül el. A társaság kocsiokon ment *Singlérig* s onnan gyalog haladt a szép singléri völgyben, onnan közelítette meg a szinyelipóczi völgy egyik leghatalmasabb szikláját, a *Kémény-t* (Komin), a honnan gyönyörű kilátást élvezett; majd felkereste a *Kapn-sziklát* (Wratniczát), s a szinyelipóczi völgybe leereszkedve, annak kiváló szépségeit élvezte. A szűk völgyben lefelé haladva, a társaság egy része a fenyőfán ereszkedett le, másik részének pedig sikerült ezt a veszedelmes helyet megkerülnie. Minthogy e kerülő-út nem okoz nagyobb nehézséget, valószínű, hogy a *M. Kárpátgyesület* Eperjesi Osztálya ezt fogja kijelölni és könnyen járhatóvá tenni. A délután folyamán a társaság a szinyelipóczi barlangot is megtekintette s már este 7 órakor ismét Eperjesen volt. A singlér-szinyelipóczi út *piros-fehéren* van jelezve, e jelzés olyan jó és gondos, hogy az idegent teljesen útbaigazítja; a Szinyelipócztól a Cseppkőbarlanghoz vezető út *piros* jelzést kapott, mindannak daczára a barlang bejárata csakis vezetővel található meg.

— **Egy üzlet nagyobbítása.** A helyi piacon 1839. évtől fennálló jóhírnevű *Bohrandt J. W. cég*, üzletét nagyobbította, a mennyiben üzletkörébe *email-konyhadények* árúítását is felvette. A cég eddigi hírneve garancia arra, hogy kifogástalan, jó és szép árú juttat mérsékelt áron vevői kezébe.

— **Tűz.** Okt. 1-jén az esti órákban Galbatón ismeretlen okból tűz támadt. *Máthé Ede* körjegyző gazdasági épületét s *Panczer József* csűrjét a tűz elpusztította.

— **Az Eperjesi Kereskedők Társulata** kapta és közli a következő kamarai átiratot: „Hitelviszonyaink ezidő szerint — fájdalom — országszerre nem a legkedvezőbbek, és ezen körülmény azt a hazafias kötelességet hártja minden arra hivatott tényezőre, hogy ezen viszonyok javulását minden tőle telhető módon elősegítse. Ezt belátja minden jó hazafi és tőle telhetőleg minden lehetőt elkövet arra nézve, hogy a hazai hitelviszonyok megszilárdítását csekély erejével elősegítse. Míg egyrészt ezt a becsületreméltó, hazafias törekvést örömmel látjuk, addig másrészt megütközéssel tapasztaljuk, hogy úgy egyes hírlapok, mint a kereskedői és pénzügyi köröknek a homályban működés és a zavarosban halászó gyászalajjai nagyobbára előkelő, tekintélyes hazai kereskedői és gyáros cégekre vonatkozólag érthetetlen kedvteliséssel oly híreket terjesztenek, melyek az üzletvilágban elterjedvén, úgy ezen cégeknek, mint az egyes felvidéki piacoknak hitelét aláássák és nemcsak az egyesek, de egész vidékeknek hitelét veszélyeztetik. Ezen láthatlan kezek által végzett aknamunkával szemben határozottan állást kell foglalniok a vidék és a főváros komoly üzleti köreinek. Mi nem vagyunk üzleti ügyekben a *vak bizalomnak*, a jámbor hiszékenységnek szószólói, de azt hisszük, hogy minden jóra való magyar kereskedőnek és iparosnak, ki a súlyos hazai versenyviszonyoknak légkörében önállóvá lett, és ki becsületes munkával, szellemi tehetségeinek teljes mérvű felhasználásával, szíves kitalálással pozíciót vívott ki magának és megállapította hitelét, mindaddig becsületesnek, hitelképesnek kell tartania a vele üzleti összekötöttségben álló kereskedő- és iparos-társát, míg alapos utánnézés és vizsgálat után az ellenkezőről meg nem győződött. A Magyar Tudakosó Egylet nagy terjedelmű összekötöttségi révén készséggel fog minden üzletembert az egyes cégek hitel- és versenyképessége dolgában tájékoztatni

és az ő becsületes és jóakaró támogatásával módunkban lesz a sötétben bujkáló és a mások kárának örvendő üzleti lesipuskásoknak vétkes üzemeltetéseket lenekké tenni. Kérjük az i. tiszt. elnökséget és kérjük a vezetőségre bízott kereskedői állomány tagjait: szövetkezzenek, egyesüljenek az alattomos ellenségnek leggyőztesére! Hazafias üdvözléssel — Kassa, 1907. október 3-ikán — a keresk. és iparkamara nevében: *Sipos*, elnök. *Deil*, kir. tanácsos, titkár.“

— **Ruhák** a legszebben tisztítottak és festettek *Haltenberger Béla* ruhafestő-gyárában, Kassa. Képviseive Eperjesen *Theiss Ármán* cég által. — II.

— **A tanonczihiány pótlása.** A tanoncokban — különösen a vidéki városokban — mutatkozó nagy hiánynak potolhatása végett, a vallás- és közoktatásügyi miniszter — a kereskedelemügyi miniszter óhajához képest — utasította az állami és községi polgári- és elemi-iskolák igazgatóit, illetőleg tanítóit, hogy az iskolából kikerülő, 12 évet meghaladott fiúknak szüleit figyelmeztessék arra, hogy náluk jelentsék be azt, hogy gyermekeiket tanoncokul kívánják szerződteni. A bejelentésről a tanítók — megfelelő mester ajánlása végett — a budapesti Ipari és Kereskedelmi Munkaközvetítő-intézetet értesíteni tartoznak.

— **Járványos betegség.** Nyársárdon még szeptemberben föllépett a vörheny s négyen bele is haltak. Már úgy látszott, hogy szűnőben van a járvány, midőn e napokban ismét nagyobb méretekben lépett az fel; és október 9-ikén két gyermek ismét meghalt ugyanazon betegségben.

— **Borzalmas gyilkosság.** *Polyák István* luzsánkai vagyonos gazda e napokban borzalmas gyilkosság áldozata lett. A tett elkövetésének *Polyák Gresák István* és *Piga János* kajái lakosokat gyanúsítják, kiket a csendőrség le is tartóztatott. A gyilkosság előzménye az, hogy *Keniczki András* luzsánkai lakos becsületsértés miatt panaszt emelt *Polyák Gresák István* ellen; s ez ügyben úgy *Keniczki*, mint *Polyák Gresák* tanúként hivatkoztak *Polyák Istvánra*. Mielőtt azonban a járásbírósnál kihallgatásra került volna a sor, a korcsmában összeveszték és onnét kijöve, *Polyák Gresák*, *Piga Jánossal* egyetértőleg, *Polyák Istvánt* megtámadták és a kerítésből kihúzott szeges karókkal fejét öt részre hasították és bordáit össze-vissza törték. A gyanúsítottak tagadnak; de számos bizonyíték van ellenük. A megöltet a törvényszéki vizsgálóbíró felboncoltatta.

— **Postai hírek.** Az eperjesi kis-posta — az igazgatóság rendelete értelmében — 1908. május 1-től fogva a *Fő-utczán* lesz elhelyezendő. Ezt annál helyesebbnek találjuk, mert a kis-posta forgalma nem sokkal kevesebb, mint a főpostáé, s ez májustól fogva a város központjától távolabb lesz, mint eddig. A kis-postát legcélszerűbb volna a *Kollégium* épületébe tenni. F. é. október 16-tól kezdve a kis-posta *távírdával*, és 1908. május 1-től fogva *távbeszélővel* is el lesz látva, s a személyzetet *egy kiadóval* már most szaporítják. Helyesnek tartanók továbbá, ha a kis-postát *államosítanák*, a mi különben — 2 éven belüli időre — terve is van véve. Jó volna ezenkívül a *csomagok kézbesítése* is, a mi jelenleg lassan történik. A kézbesítés — a kincstár javára szedendő 10 fill. díj révén — az államra pénzügyileg is előnyös volna, a közönségre pedig nagy könnyebbítést jelentene. A kassai posta- és távirdeigazgatóságot a lapunkban sürgetett reformok eddigi megvalósításáért is elismerés illeti meg.

— **A közös konyha.** Sátoraljaiújhelyről jelentik: A közös konyha negyven családdal megalakult és a jövő hónap elsején megkezdte működését.

— **Elítelt betörő.** Az eperjesi kir. törvényszék október 11-ikén hozta meg ítéletét *Dmohovszky Kázmér* ellen, ki Eperjesen, Kassán, Miskolczon és Sátoraljaiújhelyen számos betöréses lopást követett el. A törvényszék *Dmohovszkyt* 19 rendbeli lopás büntette miatt három évi és két havi fegyházra ítélte el. Az ítélet jogerős.

— **A szocialisták Eperjesen.** Budapestről jött felhívások következtében az eperjesi szocialdemokraták október 6-ikán népgyűlést akartak — az október 10-iki munkamegbeszűntetés megbeszélésé végett — a *«Zöldfa»*-vendéglőben tartani. *Saly Győző* rendőrkapitány azonban a népgyűlést nem engedte meg, mert ezzel a munkaadókra kényszer gyakorlatná. Október 10-ikén Eperjesen a munkások legnagyobb része dolgozott, s az üzleteket sem zárták be, csupán a nyomdások és a kőműveseknek egy része szűnetelték. A rendet sehol sem zavarták meg; a rendőrség és a csendőrség készenlétben állott. A hazafias munkások egyesülete — már előzőleg tartott gyűlésében — kimondta, hogy 10-ikén a munkát nem szűntetik meg. Kisszebenben a munkások október 10-ikén szintén dolgoztak.

— **A kisszebeni tűzvész** ügyében újabbán arról értesülünk, hogy a leégett házak helyébe épülő házak kizárólag tűzbiztos anyagból, tűzmentesen fedve és tűzfalakkal ellátva épülnek. A helyreállítás az építési szabályrendeletnek megfelelőleg megy végbe, s a Fő-utczáról a nagyobb tűzveszélyt — mely annyi évszázadon át minduntalan rettegésben tartotta a lakosságot — örökre kiküszöbölték. A tűzkárosultak részére adományokat küldtek: Ő Felsége a király 2000 koronát, a kormány 1000 kor.-át, Hodossy Imre és Szinyei Merse Félix 200—200 kor.-át, a *«Jószív-Egyesület»* 500 kor.-át, és más adakozók kisebb összegeket. Ez adakozóknak a város polgármestere — a közönség és a segélyezettek nevében — hálás köszönetét fejezi ki.

— **Czigány a villamos-vezetékén.** *Dzurkó János* sósgyűlési születésű cigány a Klein I.-féle ház építésénél volt alkalmazva. Okt. 1-jén két emeletnyi magasságból leesett s e közben a villamos-vezetékbe kapaszkodott. Az 1000 voltos áramtól azonban oly égési sérüléseket szenvedett, hogy néhány óra múlva meghalt. *Saly Győző* rendőrkapitány az iratokat — a *Hornyacsaki* és *Dugass* építő-vállalkozókat esetleg terhelő gondatlanság miatt — a kir. ügyészséghez tette át; de egyúttal a vállalkozókat — a baleset az új törvény (1907. XIX. t.-cz.) előírta azonnali bejelentésének elmulasztása miatt — 50 kor. pénzbüntetéssel fenytette.

— **A vigyázatlan beteg.** *Frics János* 34 éves kályhás-segéd gyomorfájás ellen *dr. Gallotsik Sándor* orvostól opiumcseppeket kapott. *Frics* azonban nem az orvos rendelte kis adagokban, hanem, hogy gyorsabban szabaduljon bajától, egyszerre vette be az opiumot. Nagybetegen a kórházba vitték és az azonnal adott orvosi segély daczára még aznap — szeptember 29-ikén — meghalt.

— **A tótul beszélgetés ellen.** cím alatt, lapunknak október 6-iki számában foglalt cikkünk kapcsán *Guseó Ferenc* állami adóhivatali segéd megkeresése alapján közöljük, hogy az említett cikkünk nem tőle származik; továbbá, hogy ő a Rákóczi-kör panaszkönyvében indítványát kizárólag hazafiasságból terjesztette elő; végül, hogy a Körben ma is sokan és sokat beszélnek tótul, ámbár már sokkal kevesebbet, mint azelőtt.

Színházi vacsora

BERGER kávéházában.

— **Tótok és oláhok harcza.** Hertnek községben újabbán nagy fűrésztelep létesült, melynél számos oláh famunkás van alkalmazva. A rakonczatlan, kötekedő oláh nép bérfizetésekor és munkaszünetkor megrészegszik s veszélyeztetni a közbiztonságot, úgy, hogy a járási főszolgabíró rendelkezésére minden ünnepen és vasárnapon Hertnek községben állandóan csendőrjőrat tartózkodik, hogy a rendet fenntartsa és az esetleges kihágásoknak elejét vegye. Szept. 28-ikán az oláhok átmentek Alsófricskére, ott garázdálkodni kezdtek s a községbeli lakosokkal összeverekedtek, minek az lett az eredménye, hogy az alsófricskei tótok a garázda oláhokat községükből kikergettek és ötöt közülök véresre vertek.

— **A takarékos háziasszony** a kiütrült eredeti *Maggi*-üveget a kereskedőnél utántölteti, mivel így még olcsóbban kapja a számára nélkülözhetetlen *Maggi*-féle *leves-ízestőt*.

— **Késelő asztalos.** *Kohlmajer Lajos* asztalos-segéd október 6-ikán éjjel *Dancsó* burkolót és *Kucsma Károly* napszámost verekedés közben késsével megszurta. A két sérültet a kórházban ápolják, a tettest pedig a kir. ügyészségnél följelentették.

— **Görvénykörös gyermekek** szedjék a *«Sirolin-Roche»*-t. Ez a legjobb creosot-készítmény, melyet a gyermekek a legszívesebben szednek. Kitűnő hatással van az általános jó érzésre. Az orrsecretiók elmulnak és a daganatok visszamennek. Jobban használnak, mint a csukamájolaj és vas, melyekkel párhuzamosan is jó ideig használható. Kapható a gyógyszerárakban.

— **Bártfai hírek.** Bártfán a városnak *villanyvilág* való világitása életbe lépett. A vezetékét és a telepet a budapesti *Ganz*-féle gyár készítette. — Eperjes és Bártfa közt a *telefon*-összeköttetés október 1-jén megnyitott; csak az a kár, hogy a távbeszélőnek Bártfán eddig csak 4 előfizetője van. — *A közös konyha* Bártfán — az eddigi kilátások szerint — nemsokára meglesz. — *Arányi Dezső* bártfávárosi tanácsos nyugdíjaztatásáért folyamodott. — *Dr. Glück Jónás* ügyvédnek 3 éves fia a napokban a Malom-árokba esett és a víz út 40 lépésnyire sodorta; már fuldoklott, midőn végre sikerült őt kimenteni.

— **Rákóczi czipókrémet** követelünk mindenütt! 5% a kassai *Rákóczi-szobor* alapja javára. Egyedüli gyártója Székely és Társa, Kassa. — II.

— **B** kik rossz e fűvódásban vagy egyéb *Seidlits-po* el. Egy do vétellel *Ma* tól, Bécs, I ban határó jelvényével.

— **R** szolgáló pa Az eperjes meghalt.

börtárczát, nosa a re törvényszék

Imre ezüst-ronás taká jelentette b

kriványi na kriványi la meglőtte. A veszélyes. —

a katonazé viszatartan kisebb sér

építő a Sze kábult, úgy teljesen öss

fel. A sérül a felelős eg A «Közpo

tak. — *Ro* nát papirpé ábrányi lak mazó pénzt

— **Az** kimutatása Mária r. k., Balázs Vinc

Mária r. k., Gubcsó Fer

Ferenc r. k., Swide

Róza (Abost Rogulya Gy 77 éves; Fr

74 éves; Ö Fekete Sán

h. ev., 37 év András r. k

Benes Alajó r. k., 35 éve

János r. k., (Wienben 19

r. k., 51 éves *kötöltek*: H

Varga János r. k. és Har

Szivák Zsuzs izr. (Czernov ág. h. ev. és

— **A B.** match. szép, a közö szegény volt

club, a mely szott okt. 6- sítette a jele erős és «ere csapat össze akarták bem

lefolyasaban volt. Veszély rangú védel sséggel harito kat. A vende támadása. A és egyrészt e mennyit az E jó volt az E

Biztos gyógyhatás. Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében fel-füvődésben, szorulásban, főfájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi *Moll-féle Seidlits-porok* használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvételével *Moll A.* gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító-tól, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan *Moll A.* készítménye az ő gyári jelvényével és aláírásával kéréndő.

Rövid hírek. *Osika* István, Licsérdén szolgáló parasztleány a cséplőgép keresztülment. Az eperjesi kórházba szállították; de itt félóra múlva meghalt. — *Márványi* Antal kocsi a kisállomáson börtárczát talált 1 kor. 64 fill. tartalommal. Tulajdonosa a rendőrségnél átveheti. — *Csabinyák* Mihály törvényszéki jegyző értékes csipetjének, *Fecuskó* Imre ezüst-órájának, *Vandrák* Kornélia pedig 100 koronás takarékpénztári betéti-könyvének elvesztését jelentette be a rendőrségnél. — *Bornemisza* Lajos kriványi nagybirtokos tisztartója *Kanyuscsák* András kriványi lakos vadászat közben zombján véletlenül meglőtte. A sérültet 36 serét találta, de állapota nem veszélyes. — *Galya* János turinai földművesnek lovai a katonazenétől megijedtek; a gazda igyekezett lovait visszatartani, miközben a kocsi alá került és fején kisebb sérüléseket szenvedett. — *Kollar* János kútépítő a Szekcső-utcában a kútban levő füsttől elkábult, úgy, hogy a kosárból a kövekre esett ki. Társai teljesen összevezéret és eszméletlen állapotban húzták fel. A sérültet a kórházba szállították s a rendőrség a felelős egyének ellen a nyomozást megindította. — A «Központi»-kávéházban két osztályosjegyet találtak. — *Roncsovskyszky* József a Fő-utcán 70 koronát papírpenzben elvesztett. — *Özv. Goldberger* Lina ábrányi lakos a pénteki hetivásáron 190 kor.-át tartalmazó pénztárczáját elvesztette.

Az anyakönyvi hivatal kétheti kimutatása. *Születtek:* Haluska Anna g. k., Stecz Mária r. k., Kurimszky Anna r. k., Palyik Jozefa r. k., Balázs Vincze r. k., Sztrednyák Nándor r. k., Halász Mária r. k., Bertalovics Ferencz r. k., Osman Béla r. k., Gubcsó Ferencz ág. h. ev., Bayer József r. k., Szenderák Ferencz r. k., Groszmann György izr., Laktics Klára r. k., Swider (halvaszületett fiú). — *Meghaltak:* Veréb Róza (Abosróli) r. k., 28 éves; Lukács Zsófia r. k., 2 éves; Rogulya György r. k., 54 éves; Dolezsi Antalné r. k., 77 éves; Frics János r. k., 34 éves; Eliás György r. k., 74 éves; özv. Kordán Vinczéné r. k., 60 éves; özv. Fekete Sándorné r. k., 78 éves; dr. Raffay Ferencz ág. h. ev., 37 éves; Dzurkó János r. k., 19 éves; Arendás András r. k., 60 éves; Gombár Lajos g. k., 6 éves; Benes Alajos és István r. k., 1 hónapos; Panik Vazulné r. k., 35 éves; Geczik János r. k., 1 éves; Gobonya János r. k., 15 éves; Hortulány József r. k., 52 éves (Wienben 1907. jan. 17.); Katuscsák szül. Hatzl Gizella r. k., 51 éves (Wienben 1906. decz. 6.). — *Házasságot kötöttek:* Hajda József r. k. és Kiovszki Veron r. k. Varga János r. k. és Köles Julianna r. k. Balás István r. k. és Harcsarik Mária r. k. Broszman Ede r. k. és Szivák Zsuzsanna r. k. Ganz Albert izr. és Fleck Blane izr. (Czernovitzban 1906. nov. 18.) Dr. Toperczer Géza ág. h. ev. és Maléter Erzsébet r. k.

SPORT.

A B.T.C.—E.T.V.E. football-match. Tanulásaiban érdekes, eredményében szép, a közönség részvételét illetőleg azonban eléggé szegény volt a vasárnapi mérkőzés. A Budapesti Tornacub, a melynek fél első és fél második csapata játszott okt. 6-ikán Eperjesen, élvezetes játékban részesítette a jelenvoltakat. A budapestiek nem akartak erős és «eredményes» játékot produkálni; inkább a csapat összjátását és a benne uralkodó fegyelmet akarták bemutatni s ezt sikerült is elérniök. A játék lefolyásában semmi szándékos szabálytalanság nem volt. Veszély esetén a budapestiek rögtön igazán elsőrangú védelmüket vették igénybe és játszi könnyűséggel hártották el a veszedelmesnek ígérkező labdákat. A vendégek *védelme* aránylag jobb volt, mint a támadása. A csatársorban igazán jó játékos kettő volt és egyrészt ezért sem volt több kapú (goal), mint a mennyit az E.T.V.E. méltán elvart. Különben igen jó volt az E.T.V.E. kapusa és két hátsó védelme is; ha lett volna oly összekötetés, a mely a csatázó sornak igazán jól működő balszárnyát előhaladásában tervszerűen segíti, meglehetősen *egyenlőrangú* játékot láhattunk volna. A játék első felidejében mindjárt kapú (goal) esik, mert az E.T.V.E. kapusa *kiejti* kezéből a labdát. A további küzdelem azonban *eredménytelen* volt. A második felidőben a két másik goal esett az E.T.V.E. hálójába s így az eredmény 3:0 volt a B.T.C. javára.

Felsőmagyarország football-bajnokságának napjait a Labdarugó Szövetség következőképen állapította meg: Okt. 13-ikán

a Kassai Akad. Sp. E. az E.T.V.E. ellen játszik Eperjesen; okt. 20-ikán az E.T.V.E. a Kassai Munkás T. E. ellen Kassán; nov. 3-ikán a Kassai Atl. Club az E.T.V.E. ellen Eperjesen. A Kassai Akad. Sp. E. azonban — a Kassai Atl. Clubnak okt. 13-iki versenyén résztvevő néhány tagja miatt — az eperjesi okt. 13-iki verseny *elhalasztását* kérte.

Az E.T.V.E. szenior-tagjai nagy számban jelentkeztek az idei téli munkára. A torna-órák már megkezdődtek és folynak kedden, csütörtökön és szombaton 1/2 óráttól. A vívás, szakszerű vezetés alatt, hétfőn és pénteken ugyancsak 1/2 óra van.

Felelős szerkesztő: **Dr. Obetkó Dezső.**
Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes-hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, tórtók, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénasavas- és villamosvízfürdők. Ivó- és bélyegzési kúra. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

Henneberg-selyem csak egyenes! Fekete, fehér és színes, 60 kr.-tól 11 ft 35 kr.-ig méterenkint, bluzra és ruhára. Franko és már megvámolva házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték postafordultával. **Henneberg selyemgyáros, Zürich.**

NYILTÉR.

Freiberger Salamon
— Sebeshellmes —
eljegyzette
Grossmann Reikhat,
Grossmann Ignácza természetesekekedő leányát
Sebeshellmesben.

Vesebajknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór és Lithion tartalmu Salvator-forrás

kitünő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Első rangu gyógyvíz és

diätetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik **aló életmódjuk** folytán **aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és vesetzalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.**

Orvosi szakvélemények, gyógyszeredményekről szóló bizonylatok s egyéb forrásleírások ingyen, bérmentve állnak rendelkezésére.

Szinye-Lipóczi Salvatorforrás Vállalat Budapest, V. Rudolffrakpart 8.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB ★★

NESTLÉ
az egészséges **gyermeklisztje**
és a beteg gyermek, a gyomorhajosok régóta bevált tápláléka.
Megóv a hányástól, hasmenéstől, bélhurutól és elhárítja ezeket.
A gyermekápolásról ismertető füzetet ingyen küld: **NESTLÉ**
Wien I., Biberstrasse 11.

614—1907. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az iglói kir. járásbírósnak 1907. évi Sp. I. 64/3. sz. végzése folytán dr. Lorber Adolf ügyvéd által képviselt Reich Adolf felperes részére *Lichtig József* alperes ellen 75 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 800 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. bíróság 1907. V. II. 247/2. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi, vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes szódagyárában Eperjesen leendő megtartása határidejéül **1907. október hó 14-ik napjának d. e. 11 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt szódagép, vasszekrény s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik: elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldöttmél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.
Eperjes, 1907. október 1.

Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

787—1907. számhoz.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott magy. kir. főbányahivatal kezelése alatt álló sófőzőüzem 1908. évi gabonaneműek szükségletének biztosítása céljából árlejtés hirdettetik, és pedig:

- 180 q búza, hl.-kint 75 kg. súlylyal.
- 350 q rozs, „ 71 „ „
- 35 q zab, „ 43 „ „

Ezen termények a beálló szükséglethez képest 1908. évi január, április, július és október hó elején esedékes negyedévi részletekben beszállítandók lesznek.

A magyar nyelven szerkesztett, egykoronás bélyeggel ellátott zárt ajánlatokban az ajánlott egységárak számok- és betűkkel pontosan kiírandók — még az anyagok származási helye is megnevezendő — és 5% bánatpénzzel együtt **f. évi november hó 14-ikén délelőtt 10 óráig** nevezett hivatalnál tartandó zárt ajánlati versenytárgyalásra annál is inkább benyújtandók, mivel elkészen beérkezett vagy utóajánlatok feltétlenül visszautasítatni fognak.

Továbbá köteles ajánlattevő ajánlatában kitenni, hogy az árlejtési feltételeket — melyek az alulírott m. kir. főbányahivatalnál a hivatalos órák alatt bármikor betekinthezők — ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Sóvár, 1907. október 10.

M. kir. főbányahivatal.

KERT

Kálvária-út 7. sz.,
a város kellő közepén, a kis-állomás
:: előtt, parcellázásra alkalmas, ::

szabad kézből eladó.

Bővebbet Zavatzky Szilárd, Fűtca 71.

Hentesárú-czikkék:

füstölt-kolbász — kis és nagy páros, —
pörzsölt, paprikás és kolozsvári füstölt-
szalonna és más hentesárú-czikkék leg-
olcsóbb napi áron kaphatók.

1a bőrnélküli, zsírnak való szalonna
kilója 1 kor. 44 fill.

Bikfalvy Testvérek
hentesárú kiviteli üzlete, DEBRECZEN.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

nélkül ne együnk levest!
Néhány csepp elegendő!

Gyárosok:
Maggi Gyula és Tsa, Wien, IV/1.

Ha Kassára jön,

ne mulassza el sérvkötő-, keztü- és
gummióvszer-szükségletét nálam beszerezni.

Nagy raktár

az összes betegápolási és pipere-czikkékben.

Valódi francia női- és férfi-óvszerek
tucatonként 2, 3, 4 és 5 korona!

Vidéki rendelések forduló
postával — titoktartás
mellett — eszközöltetnek.

Mérték után készítik
bármely színben és
minőségben keztüket.

Hoffmann-féle keztü-, kötszer- és
gummiárú-raktár

Kassa, Kossuth Lajos-utca 10.

:: (Vasúti állomástól 1 perc.) ::

Tisztítást és javítást olcsó árban válllok.

Üzletátvétel!

Van szerencsém a nagyérdemű
közönség becses tudomására adni,
hogy a helybeni (Fő-utca 71. sz.)
44 év óta fennálló

Holénia-féle
fűszer- és csemege-üzletet
≡ megvettem. ≡

Azon leszek, hogy t. megbízóim-
nak mindenkor kifogástalan
minőségű árut a legmérsé-
keltebb árak mellett szolgál-
tassak ki.

Szíves pártfogását és jóindulatát
kéri

Kun Sándor.

Az EPERJESI BANKEGYLET

≡ betétek után ≡

1907. október hó 1-től kezdve
minden levonás nélkül

 4% -ot fizet.

Háztulajdonosok figyelmébe

ajánlom

vízvezetési és csatornázási irodámat
és
mintaraktáramat,

a mely a legpazarabbul van
a szakmára berendezve. :: ::
Részletes költségvetéssel szívesen
szolgállok; raktáram minden idő-
ben megtekinthető; a munkálat
keresztülvitelére, úgyszint a javítá-
sokra legnagyobb figyelmet for-
ditok, — miért is kérem becses
rendelésükkel megtisztelni. :: ::

Elválllok havi részletfizetéses berendezéseket is.

Telefon
:: 70. ::

HERTZKA SIMON

= vízvezeték-berendezési vállalata =
Eperjes, Főutca 18. sz.

Vas- pénzszekrényt

— használat —

vesz s árajánlatokat kér
a girálti községi előljárással.

NEUMANN M.

CSÁSZ.ÉS KIRÁLYI UDVARI SZÁLLITÓ

KASSA

FŐ-UTCZA 27.

FÉRFI-FIU-ÉS LEÁNYKA-
RUHÁK-TELEPÉNEK

ŐSZI-TÉLI NAGY

ÁRJEGYZÉKE

MEGJELENT.

KIVÁNATRA INGYEN
ÉS BÉRMENTVE.

A
„NAŠA ≡

≡ ZASTAVA”

czímű tót lap részére

HIRDETÉSEK

már felvételnek

Kösch Árpád

könyvnyomdájában

≡ Eperjesen. ≡

Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár.

694. szám.
1907.**Hirdetmény.**Az Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár folyó hó **13-ikán, vasárnap délelőtt 1/2 11 óra-
kor a városháza tanácstermében** megtartandó**KÖZGYŰLÉSÉRE**

a t. kiküldöttek azzal hivatnak meg, hogy a közgyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül határozni fog.

Napirend:

1. Elnökségi jelentés.
2. A Kerületi Betegsegélyző Pénztár f. évi június hó 30-ikán mutatkozó vagyonának hováfordítása tárgyában határozathozatal.
3. Az igazgatóság kiegészítő választása; három rendes és két póttagnak választása a munkaadók sorából
4. A felügyelő-bizottság kiegészítő választása; két rendes és két póttagnak megválasztása a munkaadók sorából, két póttagnak választása a tagok sorából.
5. Az Országos Munkásbetegsegélyző és Balesetbiztosító Pénztár kiküldötteinek választása; egy rendes és három póttagnak választása a tagok sorából, egy rendes és három póttagnak választása a munkaadók sorából.
6. A választott-bírók ülnökeinek választása; tíz rendes és öt póttagnak megválasztása a tagok sorából, tíz rendes és öt póttagnak megválasztása a munkaadók sorából

Eperjes, 1907. október 7.

Sziklai Henrik s. k., igazg. elnök. Schreiber Ignác s. k., igazgató.

Intelligens megjelenésű

fiatalember,

ki a fűszer- és csemege-szakmában

teljesen jártas,

helybeli fűszerüzletben

azonnali alkalmazást nyer.

Ajánlatok e lap kiadóhivatalába küldendők.

Elsőrendű úriruha-szabóság!**Eperjesen.**

A legelegánsabb úriruhák készülnek

Spitzer Mór

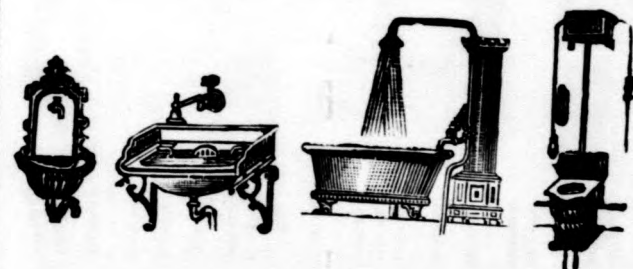
újonnan berendezett szabó-műtermében.

Dús választék**hazai és külföldi gyapjuszövetekből.**

Jó ízlés!

Kitünő munka!

Szolid árak!

WEITZENHOFFER B.

vízvezetési vállalkozó és mester * Eperjes.

Iroda és mintaraktár: Kassai-út 6. szám,
szemben a Sörházzal.

Elvállal vízvezetési, csatornázási, fürdőszoba- és closet-berendezéseket, valamint javításokat.

Költségvetéssel díjtalanul szolgálok.

Mintaraktár bármikor megtekinthető.

„Lawalit-olaj“

- törv. védve -

szagtalanító felkenés minden fertőző helyekre, u. m. klozetek, pissoirok és csatornák részére, egyedüli elárúsítóhelye Eperjes- és Sárosvármegyére.

4945—1907. P. szám.

Hirdetmény.Az eperjesi kir. törvényszék felszólítja mindazokat, a kik *dr. Herczogh Árpád* volt eperjesi — előbb volt késmárki — kir. közjegyzőnek az eperjesi kir. adóhivatalnál mint bírói letétpénztárnál őrzött biztosítékára az 1886. évi VII. t.-cz. 40. §-a értelmében törvényes zálogjoggal birnak, hogy követeléseiket 3 hó alatt jelentsék be, mert különben a bíróság azok tekintetbevétele nélkül fog a biztosíték kiadására intézkedni.Kir. törvényszék *Eperjesen*, 1907. szept. 7.*Szekeress s. k.,
kir. tuzs. bíró.***Bérbeadó lakás.****A Főutcza 55. sz. házban** egy 4 szobából, alkovenből és mellékhelyiségekből álló**lakás**

bevezetett vízvezetékekkel és villamos világítással

november hó 1-től kiadó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Eperjes város határában fekvő, Sarlay Sándorné úrnő tulajdonát képezett

szántóföldek**és rétek**egészben vagy részben **eladók**, esetleg hasznóbérbeadók.

Bővebb felvilágosítással szolgál

dr. Müller Bertalan

ügyvéd :: Eperjesen.

Alapított 1869.

KÖSCH ÁRPÁD

Korszerűen s ádóan felszerelt * Logválasztékosabban berendezett

KÖNYVNYOMDÁJA || PAPIRRAKTÁRA

EPERJESEN.

Arjegyzékek, számlák, cégkártyák, körlevelek, üzleti jelentések, intézkedések, címkek, vonalozott üzleti könyvek; levelezőlapok, csomagoló- s levélpapírok és borítékok czégnomással. ...

Egyházi, tanügyi, közigazgatási és más hivatalos nyomtatványok raktára. Oklevelek, isk. értesítők, bizonyítványok s kimutatások nyomtatása. Névjegyek. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva.

Pénzügyintézeteknek: Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, üzleti könyvek (színes vonalzással is). Ügyvédek részére: Mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények s szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb.

Eljegyzési és esketési kártyák, meghívók ízléses kivitelben, falragaszok, műsorok, étlapok, tánczrendek, színlapok s egyesületek részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítására. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik.

Bármely hírlapra előfizetések közvetítése.

Motorhajtóerő-berendezés. Tömöntöde.

Költségvetések — készítő nyomtatványokról — postatorduktálval.

